

Pahāti sabab jūd sinulat we' si Markus

Si Markus inin bata' pe katu'u si Isa si dunyahin. Patenna'annen la'i si puweblo Awrusalam. Luma' disi Markusin daran pagtipunan me' tindeg si Isahin bang siye ngampun-ngampun tudju Tuhan. Hangkan magkinata'u si Markus duk si Petros duk me' tindeg si Isa sinduwehin. Niya' magpa'in we' si Markus inin kahagad pu si Isa sabab si Petros.

Tagna' si Paul duk Barnabas lumengngan magmahalayak si me' kabangsahan duma'in Yahudi, nuhut siye si Markus pegge' magdanganakan si Barnabas duk si Markus.

Saguwa' ga' pe talatag we' de me' lahat sōng papihanden, hap luma' balik si Markus.

Duwen tahun puwas miya'an, sōng lumengngan ne isab si Paul duk Barnabas pī balik si me' lahat bakas pagmahalayakanden. Mabaya' bo'o Barnabas balik si Markus saguwa' ga'i baya' si Paul. Sabab pagsagga'de miya'an, magsape' ne siye duwangan. Si Barnabas bino'o we' ne si Markus duk pī siye si me' lahat seddili magmahalayak.

Bang piyen tahun palabey, ngapagen ne sandel si Markus pu si Isa Almasihin. Sakali' si Petros la'i si Roma, dangan me' sawe'nen si Markus. Ekka ta'aya si Markus amban si Petros.

Jūd inin sinulat we' si Markus kala'ine si lahat Romahin duk sinulat inin we' ne para si me' a'a duma'in bangsa Yahudi mala'i si lahat Romahin. Iye dehellu-dehellu manulat sabab me' hinangan si Isahin. Sinulat inin we' ne supaya me' a'a Romahin ngata'u sabab Isa Almasi. Ga' iye magaka tantu sabab me' panolo' si Isahin saguwa' iye inakanen sabab me' hinangan si Isa maka'ulali'in supaya kata'uhan we' si Isa balakatan. Pinahāti isab we' ne we' si Isa taga kapatut ngampun duse.

Inin aka-aka hāp sabab Isa Almasi

Jūd inin sinulat we' si Markus

1

Magmahalayak Yahiya magpandi-pandi me' a'ahin

(Mateo 3.1-12; Lukas 3.1-18; Yahiya 1.19-28)

¹ Inin aka-aka hāp sabab Isa Almasi, Anak Tuhanin. ² Tagna'an aka-aka hāp inin tasulat we' Nabi Isaya dem kitab. Pa'inne,

“Pa'in Tuhanin, ‘Da'akku pī pamasanankun dehellu amban ka'u duk memesne

lānnun.’³ Niya' a'a maglingan dem lahat makagindew-gindew. Iye inin pina'innen, ‘Sōng tekka ne Panuhutanin. Palanu'un bi lān palabeyannen! Pabentelun bi lān tinuhutnen!’ ”

⁴ Manjari inin, tekka si Yahiya la'i dem lahat makagindew-gindew. Iye hep mamandi me' a'ahin sakali' pagsusunande ne duk lebbahande ne me' duseden. Magmahalayak si Yahiya la'i si me' a'ahin we' sasuku magsusun ne duk ngalebbahan me' hinanganne mala'atin, subey iye pinandi duk ampun Tuhanin du iye. ⁵ Manjari ekka me' a'a amban me' kalahat-lahatan la'i si Yahudiya duk amban Awrusalam hap pī si iye. Magbennal siye si me' duseden duk pinandi siye we' Yahiya dem bohe' Jordan.

⁶ Semmek Yahiyahin bulu unta' tinennun duk kanditnen kuwit sapi'. Kinakannen dulu duk bohe' buwani. ⁷ Duk magmahalayak iye kuwe' inin, “Niya',” pa'inne, “paturul pitu si aku, balakatan pe amban aku. Ga'i ku bisan pata' pakokko' ngalekkahan ingket tehompā'nen. ⁸ Pinandi ka'am we' ku duk bohe' saguwa' iye inin seddili pamandine ka'amin. Papiyune si ka'am Niyawa Sutsihin.”

Pamandi pu si Isahin

(Mateo 3.13-17; Lukas 3.21-22)

⁹ Manjari inin, masa ī' tekka si Isa amban Nasaret, dambuwa' puweblo la'i si lahat Jalil. Duk pinandi iye we' Yahiya la'i si bohe' Jordan. ¹⁰ Pagpaguwa' si Isa amban dem bohe', takitene luka langitin duk duwa'i Niyawa Sutsihin pī si iye kuwe' bantuk assang. ¹¹ Duk niya' suwala amban surga' magpa'in, “Anakte kew kalasahanku. Kasulitan ku te'ed si ka'u.”

Panassat pu si Isahin

(Mateo 4.1-11; Lukas 4.1-13)

¹² Manjari magtawus si Isa bino'o we' Niyawa Sutsihin hap lahat makagindew-gindew. ¹³ Ampatpū' bahangi iye la'i sinassat we' nakura' seyitanin. Niya' isab me' hayep talun la'i saguwa' hinatul si Isa we' me' mala'ikat.

Pinene' we' si Isa me' tindegne tagna'in

(Mateo 4.12-22; Lukas 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Pagubus si Yahiya kinalabusu we' sultanin, hap pī si Isa si lahat Jalil. Magmahalayak iye sabab aka-aka mahāp amban Tuhanin. ¹⁵ “Ta'abut ne waktu bakas pina'alın,” pa'inne, “duk tapit ne waktu pagbaya' Tuhanin. Pagsusunanun bi dusebin duk lebbahanun bi ne. Duk kahagadun bi aka-aka mahāpin.”

¹⁶ Manjari inin, sābu lumengngan si Isa si susulan lamew inēnan Jalil, niya' takitene duwangan magpungtina'i, si Simon duk Andariyas, magpokot la'i dem lamew pegge' siye me' a'a magkenna. ¹⁷ Pa'in si Isa si siye, “Dayi' ka'am nuhut aku. Bahanbin mageddo'-eddo' kenna. Saguwa' bang ka'am nuhut aku, tolo'ante ka'am mageddo'-eddo' a'a pinatuhut si aku.” ¹⁸ Na, magtawus inambanan we' de me' pokotden duk nuhut ne siye si Isa.

¹⁹ Manjari paglengnganne tala-tala, niya' isab takitene duwangan magpungtina'i, disi Yakub duk Yahiya, me' anak Sebedehin. La'i siye dem bangka'de magmemes pokot.

²⁰ Magtawus siye ilinganan we' si Isa duk bino'o we' ne. Manjari inambanan we' de samaden dem bangka' duk me' a'a tinangdananden, duk nuhut ne siye si Isa.

A'a pasayedan seyitan

(Lukas 4.31-37)

²¹ Hap pī disi Isa si puweblo Kapernaum. Pagta'abut ellew Sabtu', ellew li'i me' Yahudihin, hap pī si Isa si langgal magusihat si me' a'ahin. ²² Ula li'i me' a'ahin pagkalede usihatnen. Pegge' magbidda' te'ed usihat si Isahin duk usihat me' guru si sara' āgamahin. Pegge' taga balakat si Isa bang iye missā.

²³ Manjari niya' padiyalem pī dem langgal a'a pasayedan seyitan. ²⁴ Magkilahap iye, pa'inne, “Da'a kami sasewun, Isa, a'a Nasaret. Ga' niya' lamudnu si kami. Pitu ke kew maka'atan kami? Kata'uhanku du bang sine kew. Ka'u dambuwa'-buwa' masutsi mapitu amban Tuhanin.” ²⁵ Saguwa' inamāhan we' si Isa seyitanin. Pa'inne, “Da'a kew mabehe. Paguwa' kew amban a'a iyan.” ²⁶ Manjari magpaspadan we' seyitanin a'ahin duk pagubus seyitanin magkilahap, paguwa' ne iye amban a'ahin. ²⁷ Bengngangan me' a'ahin kēmon, hangkan magtilew-tinilew siye, pa'inde, “Ine ente' inin? Tolo' ba'ahu hep inin. Taga kapatut iye nganda'ak bisan me' seyitanin, duk tuhutde panganda'akannen.”

²⁸ Manjari kabantuhannen magtawus bawag si kēmon kalahat-lahatan la'i si lahat Jalil.

Ekka a'ahin pinakole' we' si Isa

(Mateo 8.14-17; Lukas 4.38-41)

²⁹ Puwas miya'an, paluwas si Isa amban langgal duk pī iye padiyalem si luma' disi Simon duk Andariyas. Magtuhut iye duk si Yakub duk Yahiya. ³⁰ Mato'a si Simon dendehein pabāk la'i ilemmun. Manjari magtawus akahan me' a'a mala'ihin si Isa sababne. ³¹ Hap pī si Isa duk inantanan we' ne tangan dendehein bu pinakuwat we' ne. Manjari kawuli'an ne iye. Ubus bu pinakan siye we' ne.

³² Pagseddep ne ellewin, bino'o we' me' a'ahin pī pu si Isa sasuku masakihin duk me' a

'a pasayedan we' seyitanin. ³³ Duk me' a'a si puweblo miya'an, magtipun si luwasan luma' miya'an. ³⁴ Ekka a'a taga saki bayu'-bayu'an pinakawuli' we' si Isa duk ekka isab me' seyitan pinaluwas we' ne. Ga'i dina'ak we' ne me' seyitanin mabehe pegge' asal kata 'uhande bang sine si Isa.

Magmahalayak si Isa si lahat Jalil

(Lukas 4.42-44)

³⁵ Pagsasumu subu-subu pe te'ed, donga' si Isa duk paluwas iye amban luma'. Tahala' iye amban puweblo hap pī si lugal ga' niya' a'ane duk missā iye la'i si Tuhan. ³⁶ Manjari, pegge' ga' iye la'i si luma', piniha iye we' disi Simon. ³⁷ Pagtakasuwa'de ne iye, pa'inde si iye, “Ī la'i me' a'ahin kēmon miha ka'u.” ³⁸ Pa'in si Isa si siye, “Sūng kite bi pī si me' kaluma'an seddili matapitin duk ku makapagusihat isab la'i. Pegge' iye hep inin akaku mapitu si dunyahin.” ³⁹ Manjari hap pī ne si Isa si kēmon kalahatan si Jalil. Magmahalayak iye dem me' kalanggal-langgalande duk magpaluwas iye me' seyitan amban me' a'a.

Si Isa makawuli' a'a inipul

(Mateo 8.1-4; Lukas 5.12-16)

⁴⁰ Manjari niya' pī pu si Isa dambuwa' a'a inipul. Nengge a'a inin duk tu'utne magpadiyawa' pu si Isa duk pabuyu' te'ed, pa'inne, “Bang kew mabaya' tapakawuli'nu ku.” ⁴¹ Ma'ase' te'ed si Isa si iye. Pinasōng we' ne tangannen duk inantan we' ne a'a inipulin duk pa'inne, “Asal mabaya' ku. Kawuli'an ne kew.” ⁴² Magtawus ipulnen tahala' duk kawuli'an ne iye. ⁴³ Magtawus iye pinatahala' we' si Isa duk sinessa'an te'ed iye we' ne. ⁴⁴ Pa'in si Isa si iye, “Da'a kew pa'in magaka-aka bisan pu sine sabab pamakawuli'ku ka'uhin. Saguwa' pī kew pakitehanun barannun si imamin duk magkuluban kew sa panganda'akan si Musahin, hinang tanda' si me' a'ahin we' asal kawuli'an ne kew.” ⁴⁵ Saguwa' lumengngan a'a bakas inipulin duk magaka-aka te'ed iye sabab kakawuli'nen duk binawag we' ne inin. Hangkan ga'i ne si Isa tapī dem me' puweblo paguwa' si a'a, saguwa' la'i ne hadja iye si me' lugal ga' paglahatan a'a. Saguwa' me' a'ahin hap pī du si iye amban me' kalahat-lahatan.

2

Si Isa makawuli' a'a matey barannen

(Mateo 9.1-8; Lukas 5.17-26)

¹ Palabey bang piye ellew, balik si Isa pī si puweblo Kapernaum. Ta'aka we' la'i iye si dambuwa' luma'. ² Ekka me' a'a patipun pī si luma' pala'ihan si Isa miya'an. Hangkan ga' ne niya' kasiguwehande, bisan pe si behe gawang. Minahalayak we' si Isa lapal Tuhanin si siye. ³ Manjari niya' bino'o pī si iye a'a saki pinagtanggungan we' ampat a'a. A'a masaki miya'an matey barannen. ⁴ Pegge' ga' siye tumapit pu si Isa hawal ekka a'ahin, manjari ilarakan we' de sapew madatag si atag kōk si Isahin. Pagubus ne siye ngahinang pamalānan, pinatuntun we' de a'a masakihin diyata' tanggungannen. ⁵ Pagtakite si Isa we' sandel te'ed siye si iye, pa'inne si a'a mamatey barannen, “Bagay, ta'ampun ne me' dusenun.”

⁶ Saguwa' niya' magtingkolo' la'i me' guru si sara' āgama. Ngutu'-ngutu' siye dem ateyde pegge' missā si Isa sa ī. ⁷ “Uy!” pa'inde. “Missā iye kuwe' Tuhanin iye. Sine maka'ampun dusehin bang duma'in dambuwa'-buwa' Tuhan.” ⁸ Magtawus kata'uhan si Isa bang ine pinikilden duk pa'inne si siye, “We'ey ka'am magtilew-tilew sa iyan dem ateybi?” ⁹ Ine mamurahin, binissā si a'a mamatey baranne inin, ‘Inampun ne dusenun,’ atawa ‘Donga' kew, bo'ohun pabākannun bu nu ne lumengngan.’ ¹⁰ Pakole'ku a'a inin supaya kata'uhanbi we' aku, Anak Manusiya'in, taga kapatut tu'u si dunya ngampun me' duse.” ¹¹ Manjari pa'in si Isa si a'a mamatey barannen, “Donga' kew, bo'ohun pabākannun bu nu ne hap luma'.” ¹² Manjari donga' a'a masakihin duk magtawus eddo 'ne pabākannen duk pabukut iye si pagmatahande kēmon. Bengngangan me' a'ahin kēmon. Pinudji we' de Tuhanin, pa'inde, “Ga' te'ed kite bi bakas ngite sa inin.”

Bino'o si Libi we' si Isa

(Mateo 9.9-13; Lukas 5.27-32)

¹³ Manjari pī ne isab si Isa si susulan lamew Jalil. Patipun pī si iye me' a'a ma'ekkahin duk magusihat iye si siye. ¹⁴ Na paglanjalne, takitene si Libi, anak Alpahin, ningkolo' la'i si upisinane pagbayed-bayedan sukeyin. Pa'in si Isa si iye, “Dayi' kew, nuhut kew aku.” Manjari kuwat si Libi duk nuhut ne iye si Isa.

¹⁵ Manjari mangan si Isa la'i si luma' si Libi. Ekka isab me' a'a magpāku-pāku sukey duk me' a'a dusehan ningkolo' mangan pasumbaya' si iye duk me' tindeggen. Pegge' ekka siye manuhut iyehin. ¹⁶ Niya' la'i me' Pariseo, me' guru si sara' āgama. Pagkitede we' mangan si Isa magsumbaya' duk me' a'a dusehan duk me' a'a magpāku-pāku sukey, pa'inde si me' tindeg si Isahin, “We'ey si Isa palamud magkakanan duk me' a'a magpāku-pāku sukeyin duk me' a'a dusehan sinduwehin?” ¹⁷ Pagkale si Isa inin, pa'inne si siye, “Me' a'a saki hep hap doktolin; bang me' makole'in ga' niya' gunane hap doktol. Duma'in ku pitu miha me' a'a mabentelin saguwa' pitu ku miha me' a'a dusehanin.”

Panilew sabab pagpuwasehin

(Mateo 9.14-17; Lukas 5.33-39)

¹⁸ Manjari baytu magpuwase me' tindeg Yahiyahin duk me' Pariseohin, niya' me' a'a pī pu si Isa nilew iye, pa'inde, “We'ey magpuwase me' tindeg Yahiyahin duk me' tindeg me' Pariseohin bu me' tindegnun ga'i magpuwase?” ¹⁹ Sambungan si Isa siye si dalilan. Pasali'ne me' tindegnen si me' a'a si pagkawinan. Pa'inne, “Makapagpuwase ke me' a'a si pagkawinanin samanta'an la'i pe si siye pangantin lellahin? Ga'i. Samanta'an la'i pe si siye pangantin lellahin, ga'i siye makapagpuwase.” ²⁰ Saguwa' si sinōng inin, bang pinatahala' ne pangantin lellahin, meke ne siye muwase.”

²¹ Manjari magdalilan si Isa sabab panolo' matu'uhin duk panolo'nen. Pa'inne, “Ga' niya' a'a matopak tela ba'ahu, ga' pe kadekdakan, pī si semmek andang. Pegge' bang sa ī'ne, pagngekke' tela ba'ahuhin, garet balik semmek ma'andangin duk namba ngaluha garetnen.” ²² Pinasali' isab we' si Isa tolo'nen si bohe' ubas ba'ahu inisi dem puyu' kuwit kambing. Pa'inne, “Ga' niya' a'a ngisi bohe' ubas ba'ahu, mukal-mukal pe, dem puyu' andang. Pegge' bang sa ī'ne, buslad puyu'in we' bohe' ubasin. Manjari bu'us bohe' ubasin duk magka'at puyu'in. Saguwa' subey inisi bohe' ubas ba'ahuhin dem puyu' ba'ahu.”

Panilew sabab ellew li'ihin

(Mateo 12.1-8; Lukas 6.1-5)

²³ Manjari dambuwa' Sabtu', ellew li'i me' Yahudihin, pabutas si Isa duk me' tindegnen dem tana'. Paglabey me' tindegnen, ngalupu' siye me' buwa' tana'in. ²⁴ Manjari pa'in me' Pariseohin pu si Isa, “Payamanun be. We'ey te' me' tindegnun hinangde tinaggahan sara' si ellew li'ihin?” ²⁵ Nambung si Isa, pa'inne, “Ga' ke bakas tabatsabi bang ine hininang Sultan Da'udin masa Imam Abiyatar imam nakura'in? Ka'inusanan hep si Da'ud duk me' sawe'nen duk ga' niya' kinakande. ²⁶ Padiyalem hep iye pī si luma' Tuhanin duk kinakan we' ne pan binettad la'i pangurung si Tuhanin. Bu tinaggahan hep we' sara' kinakan pan miya'an, luwal hadja para si me' imam. Duk inurungan isab we' si Da'ud me' sawe'nen. Saguwa' ga' du iye makaduse si hininangne miya'an.” ²⁷ Duk pa'in si Isa si siye, “Hininang we' Tuhanin ellew li'ihin panabang si manusiya'. Duma'in hangkan pinapanjari manusiya'in supaya hadja tapagaddatanne ellew li'ihin. ²⁸ Hangkan aku, Anak Manusiya'in, taga kapatut ku magpa'in bang ine-ine mapatut hininang si ellew li'ihin.”

A'a masapik tangannen

(Mateo 12.9-14; Lukas 6.6-11)

¹ Manjari, balik si Isa pī dem langgal. Niya' la'i a'a sapik tangannen. ² Manjari pinateng-patengan si Isa we' me' Pariseo mala'ihin bang pakole'ne ke a'a masapik tanganne miya'an si ellew li'i, supaya iye katuntutande. ³ Pa'in si Isa si a'a masapik tangannen, “Pitu kew nengge tu'u.” ⁴ Manjari tinilew we' si Isa me' a'ahin, pa'inne, “Bang dem sara', ine mapatut hininang si ellew li'ihin? Hinangan makahāp atawa hinangan makala'at? Nimbul a'a atawa mapatey?” Saguwa' ga' niya' nambung. ⁵ Pinayaman siye we' si Isa paliput. Dukka te'ed ateynen duk astel iye pegge' ga' niya' ase'de si a'a. Manjari pa'inne si a'a masapik tangannen, “Pahintengun tangannun.” Na, pinahinteng we' ne, manjari kawuli'an ne tangannen. ⁶ Magtawus paluwas me' Pariseohin amban langgal duk pī siye magisun duk me' tindeg Sultan Herodin bang sa'ingge si Isa tapapateyde.

Bantu ne ēn si Isahin

⁷ Manjari tahala' si Isa duk me' tindeggen hap pī si higad lamew Jalil. Banes te'ed a'a paturul si iye, duma'in hadja amban lahat Jalil saguwa' amban lahat Yahudiya isab ⁸ duk amban Awrusalam duk amban lahat Idumeya duk amban dambiya'an bohe' Jordan duk amban me' kalahatan si bihing puweblo Tiros duk Sidon. Me' a'a mabanes te'ed miya'an pī pu si Isa pegge' bakas takalede sabab me' tahinangnen. ⁹ Dina'ak we' si Isa me' tindeggen malebbes bangsa' pasakeyanne supaya iye ga'i talaray we' me' a'a mabanesin. ¹⁰ Pegge' ekka a'a kawuli'an we' ne, hangkan me' maniya' sakinen maglaray pī si iye supaya ta'antande iye. ¹¹ Duk hangkan-hangkan iye takite we' me' a'a pasayedan seyitanin, pahebb'a' siye si harapanne duk magkilahap siye, pa'inde, “Ka'u iyan Anak Tuhanin.” ¹² Saguwa' sinessa'an te'ed we' si Isa me' seyitanin ga'i dina'ak magaka si me' a'a bang sine iye.

Pamene' si Isa tindegne sampū' duk duwehin

(Mateo 10.1-4; Lukas 6.12-16)

¹³ Manjari pataked si Isa pī si me' kakūdan duk ilinganan we' ne pī si iye me' kinabaya'anne manuhut iyehin. Duk pataked siye pī si iye. ¹⁴ Mene' iye sampū' duk duwe amban me' katindegannen duk ēnane siye me' a'a kawakilanin. Pa'inne si siye, “Ka'am me' tapene'kun nawe'an aku duk da'akte ka'am iyan lumengngan magmahalayak lapal Tuhanin. ¹⁵ Taga balakat du ka'am iyan pagpaluwas me' seyitan.” ¹⁶ Iye inin sampū' duk duwe pinene'nen: si Simon, inēnan isab si Petros, ¹⁷ si Yakub duk Yahiya, me' anak

Sebede, inēnan isab siye we' ne Boanerges. Hātine miya'an, me' a'a kuwe' lugung.

¹⁸ Pinene' isab we' ne si Andariyas, si Pilip, si Bartolome, si Mateo, si Tomas, si Yakub anak Alpahin, si Taddeo, si Simon a'a pangangatuhin ¹⁹ duk si Judas Iskariyot. Si Judas inin iye mamuddihan si Isahin.

Si Isa duk Belsebul

(Mateo 12.22-32; Lukas 8.19-21; 11.14-23; 12.10)

²⁰ Manjari hap luma' ne si Isa duk me' tindeggen. Saguwa' magtipun balik pī me' a'a mabanesin, hangkan ga'i ne disi Isa sumalu' bisan mangan. ²¹ Pagtakale we' me' usba si Isahin sabab inin, pī siye ngeddo' iye. Pegge' pa'in me' a'ahin we' magka'at ne pikilan si Isahin.

²² Niya' me' guru si sara' āgama, me' mapadurul amban Awrusalamin missā, pa'inde, “Si Isa iyan pasayedan we' Belsebul, nakura' me' seyitanin, hangkan iye kapagpaluwas me' seyitan.” ²³ Manjari ilinganan me' a'a miya'an we' si Isa duk magdalilan iye si siye. Pa'inne, “Na, sa'ingge seyitanin maluwas seyitan? Kuwe' du iye maluwas dine. Ga'i makajari. ²⁴ Bang sa'upama niya' pagsultanan bu magbono' me' a'anen, ga'i layun pagsultanan miya'an. ²⁵ Damikkiyan,” pa'in si Isa, “bang magtewtey-anakin ga'i magtuhut pikilan saguwa' luwal magsasa', ujudnen magkanat-kanat siye. ²⁶ Hangkan bang nakura' seyitanin magkuntara duk me' tindegne seyitanin ga'i layun pagbaya'nen saguwa' magtamanan du. ²⁷ Seyitanin dalilnen a'a basag. Ga' niya' tapī ngahawas si luma' a'a basag bang ga'i dahu' ingketanne a'a mabasag miya'an, ubus meke ne iye tapangahawas.”

²⁸ “Sabennal akahante ka'am,” pa'in si Isa, “ampun Tuhanin du kēmon duse a'ahin duk sasuku bissāne la'at si Tuhan. ²⁹ Saguwa' bang Niyawa Sutsihin binissā-bissāhannen, asal ga'i te'ed iye inampun pegge' dusene miya'an teteg ne la'i si iye salama-lama.”

³⁰ Hangkan si Isa missā si siye sa miya'an, pegge' pa'inde we' pasayedan seyitan iye.

Sa'i si Isahin duk me' punggina'ine lellahin

(Mateo 12.46-50; Lukas 8.19-21)

³¹ Na, manjari tekka la'i sa'i si Isahin duk me' punggina'ine lellahin. Nengge siye la'i si luwasan luma' duk da'akde iye ilinganan. ³² Na, banes a'a magtingkolo' paliput pu si Isa. Manjari niya' ngakahan iye, pa'inne, “Tuwan, i' la'i sa'inun duk me' punggina'inun si bukut miha ka'u.” ³³ Nambung si Isa, pa'inne, “Sine sa'ikun duk sine me' punggina'ikun?” ³⁴ Manjari pinayaman we' ne me' magtingkolo' mapaliput si iyehin duk pa'inne, “Siye inin sa'iku duk me' punggina'iku. ³⁵ Pegge' sasuku maghinang kinabaya'an

Tuhanin, iye iyan pungtina'iku lella, pungtina'iku dende duk sa'iku.”

4

Dalilan sabab magsabulak binihi'

(Mateo 13.1-9; Lukas 8.4-8)

¹ Balik ne isab si Isa magtolo' la'i si higad lamew Jalil. Banes te'ed a'a patipun si iye la'i, hangkan pasakey iye duk ningkolo' iye dem bangka' diyata' lamew. Me' a'a mabanesin la'i si higad lamew si katakasan. ² Magusihat iye si me' a'ahin duk ekka usihatne si dalilan. Pagusihatnen pa'inne si siye,

³ “Pakalehun bi inin. Niya' dambuwa' a'a pī si tana'ne magsabulak binihi'.

⁴ Pagsabulakne, niya' binihi' tapisik si lān. Manjari pī me' manuk-manukin manganne.

⁵ Me' binihi' sinduwehin labo' diyata' batu pānas, ga'i lalem bulaknen. Mura tomo' binihi' in pegge' ga'i lalem bulaknen. ⁶ Pagsilak ellewin, magtawus ngingking duk pegge' ga'i lalem gamutnen, manjari lanes. ⁷ Labo' binihi' sinduwehin dem kasampinitan. Samet nulig sampinitin duk katalungan tinanemin, manjari ga' buwa'. ⁸ Na, binihi' sinduwehin labo' si kahāpan bulak. Manjari me' binihi' inin tomo' duk nulig duk mo'o buwa'ne. Jarinen niya' ne sarang-sarang, niya' ne ekka, duk niya' isab ekka manamal. ⁹ Na,” pa'in si Isa, “amey-amey pakalehun bi bang niya' pina'in si ka'am.”

Pu'unne magdalilan

(Mateo 13.10-17; Lukas 8.9-10)

¹⁰ Manjari pagubus ne tahala' me' a'a ma'ekkahin duk luwal sa' sampū' duk duwe tindegne duk me' tindegne sinduwehin mala'i si iyehin, tinilew iye we' de bang ine hāti dalilan panolo'ne miya'an. ¹¹ Nambung si Isa, pa'inne, “Ka'urungan ne ka'am kata'u supaya tahātibi me' tinapukan Tuhan dem pikilannen sabab bang sa'ingge pagbaya'ne si me' a'anen. Saguwa' si me' a'a seddilihin, usihatanku siye si me' dalilan, ¹² supaya siye kuwe' tasulat dem kitabin, pina'in,

‘Asal mayam siye saguwa' ga'i siye makakite. Asal pakale siye saguwa' ga'i siye makahāti.

Pegge' bang siye makakite duk makahāti kaw siye balik si Tuhan, duk ampun Tuhanin siye.’ ”

Pinahāti we' si Isa dalilan sabab a'a magsabulak binihi'in

(Mateo 13.18-23; Lukas 8.11-15)

¹³“Na,” pa'in si Isa si siye, “asal ga'i hati' tasabutbi dalilanku miya'an. Bang sa iyan, ga'i du isab tasabutbi kēmon dalilan pagusihatku si ka'amin. ¹⁴ A'a magsabulak binihi 'in,” pa'in si Isa, “bang hināti, iye a'a magusihat lapal Tuhan si me' a'ahin. ¹⁵ Duk me' a' a sinduwehin dalil lān bakas kapisikan lapal Tuhanin. Pagkalede lapalin, magtawus pī nakura' seyitanin ngagew lapalin amban dem pikilande. ¹⁶ Me' a'a sinduwehin dalil bulak diyata' batu pānasin isab. Sinabulakan lapalin si siye. Pagkalede lapal Tuhanin, magtawus kahagadde duk kēgan siye. ¹⁷ Saguwa' ga' nganggamut palalem lapal Tuhanin dem ateyde. Hangkan ga' siye makatatas tiggel. Pagtekka kasusehanin atawa bang bininasa siye sabab panuhutde lapalin, ga'i ne siye kahagad. ¹⁸ Duk me' a'a sinduwehin isab dalil kasampinitanin. Siye me' a'a makakale lapal Tuhanin ¹⁹ saguwa' luwal siye mikil sabab kasusehande si dunyahin. Iye mamahalga' si siyehin, me' pangalata'den. Duk ekka bayu'-bayu'an pagnapsuhande. Hangkan bang dalil tinanemin, katalungan lapal Tuhan bakas takaleden duk ga' magbuwa'. ²⁰ Saguwa' me' a'a sinduwehin, dalil bulak mahāpin. Takalede lapal Tuhanin duk kinahagad we' de. Bang dalil tinanemin, lapal Tuhan bakas takaleden magbuwa' diyalem ateyde. Sinduwehin sarang-sarang buwa' nen, sinduwehin ekka duk sinduwehin ekka manamal.”

Payita'an ilekkeban

(Lukas 8.16-18)

²¹ Manjari pa'in si Isa si siye, “Bang ka'am magpayita'an, lekkebanbi ke payita'anin duk palanggana atawa bettadbi ke diyawa' kantil? Ga'i. Saguwa' bettadbi si tengenanne. ²² Hāti dalilan inin, kēmon tinapukanin ujud pinaguwa' du. Kēmon mangga'i tahāti kuwe 'ituhin, ujud pinahāti du. ²³ Amey-amey pakalehun bi bang niya' pina'in si ka'am.” ²⁴ Pa'in si Isa isab, “Asipun bi te'ed pahāp-hāp ine-ine takalebin. Pegge' bang hāp pangasipbin, hāp isab ta'eddo'bin duk pasōng pe ta'eddo'bin. ²⁵ Hātine inin, a'ahin bang pakale pahāp-hāp, pasōng pangahātinen. Saguwa' bang a'ahin ga'i pakale pahāp-hāp, bisan niya' kata'uhanne kuwe'ahat, ujud tahala' du amban iye.”

Dalilan sabab binihi' manuligin

²⁶ Pa'in si Isa pe, “Kuwe' inin pagbaya' Tuhan si me' a'anen. Dalil binihi' sabulakan a'a diyata' bulakne. ²⁷ Pagubus ne sabulakanne, maghinang ne iye me' hinangne sinduwehin. Tuli iye bang sangem duk donga' iye bang ellew. Manjari binihi'in tomo' duk nulig dihananne. Ga'i tasabut a'ahin bang sa'ingge panulignen. ²⁸ Pegge' tomo' binihi'in dihananne duk buwa'. Tagna' magtuglus, ubus bu betteng, ubus bu bukbus ne. ²⁹ Pagtahak ne buwa'nen, magtawus da'ak dapu' tana'in pinagani pegge' ta'abut ne

paganihin.”

Dalilan sabab bigi madiki'-diki'in

(Mateo 13.31-32,34; Lukas 13.18-19)

³⁰ Manjari pa'in si Isa, “Ine pamasali'ante bi pagbaya' Tuhan si me' a'anen? Duk bang dalilte bi, ine pangandalilante bi iyehin? ³¹ Pagbaya' Tuhan si me' a'anen,” pa'in si Isa, “kuwe' dalil da bayu' bigi diki'-diki'. Bang tinanem nahut manamal bigi inin. ³² Saguwa' bang tatanem ne, nulig duk ngahadje amban kēmon jambangan. Ngahadje me' pangenan, hangkan makajari me' manuk-manukin ngahinang sabakande la'i duk pasayindung la'i.” ³³ Ekka me' dalilan sa miya'an guna si Isa pangusihatne lapalin si me' a'ahin. ³⁴ Ga' iye missā si me' a'ahin bang duma'in si dalilan, saguwa' bang didine hadja duk me' tindeggen, pinahāti we' ne kēmon me' bissānen si siye.

Si Isa mateddo' lahat-lahat

(Mateo 8.23-27; Lukas 8.22-25)

³⁵ Manjari ellew miya'an pagmagalib ne, pa'in si Isa si me' tindeggen, “Sūng kite bi pī palipag si dambiya' lamew.” ³⁶ Inambanan we' de me' a'a mabanesin. Pasakey me' tindeg si Isahin dem bangka' andang paningkolo'annen duk bino'o ne we' de patulak si Isa. Niya' isab me' bangka' sinduwe patuhut si siye. ³⁷ Bessuwang nihup baliyu mabasagin duk patampo' goyakin magdem bangka', hangkan sōng penno' ne we' bohe' bangka'in. ³⁸ Si Isa la'i si buli' bangka' tuli. Magu'an iye. Binangun iye we' me' tindeggen. Pa'inde, “Tuwan, ga'i ke kew gagal bisan kite bi matey?” ³⁹ Manjari donga' si Isa duk pinadeheng we' ne baliyuhin. Duk missā iye si lamewin, pa'inne, “Sarang ne. Pateddo' kew.” Magtawus padeheng baliyuhin duk teddo' ne te'ed lamewin. ⁴⁰ “We'ey ka'am tinalew?” pa'in si Isa si me' tindeggen. “Ga'i pe ka'am sandel si aku?” ⁴¹ Tinalew te'ed siye. Hangkan magtilew-tinilew siye, pa'inde, “A'ahey inin? Bisan baliyuhin duk goyakin nuhut panganda'akannen!”

5

A'a Gerasa pasayedan seyitan kawuli'an

(Mateo 8.28-34; Lukas 8.26-39)

¹ Manjari tekka si Isa duk me' tindeggen si dambiya' lamew Jalil, la'i si lahat me' a'a Gerasa. ² Pagduwa'i si Isa amban dem bangka', niya' pasampang si iye dambuwa' a'a amban me' kakubulan. A'a inin pasayedan seyitan. ³ Paglahatannen si me' lingab

pagkubulan duk ga'i te'ed iye ka'ingketan we' a'a bisan pe karena pangingket iyehin.

⁴ Daran iningketan tangannen duk bettisenen, saguwa' ubus hadja bekkat-bekkatne karenahin. Ga' niya' a'a basag makagapus iye. ⁵ Ellew-sangem luwal iye magkolehak si me' kakubulan duk si kakūdan duk ngehet dine duk batu.

⁶ Pagkitene si Isa amban katalahan, magubas iye pī pasujud si iye. ⁷⁻⁸ Manjari pa'in si Isa si seyitanin, “Paluwas kew amban a'a iyan, seyitan.” Maggasud seyitanin papales, pa'inne, “Ga' niya' lamudnu si aku, Isa. Ka'u Anak Tuhanin, iye Tuhan Malangkewin. Iyu' pakale Tuhanin, junjungku si ka'u, da'a ku binasahun.” ⁹ Manjari tinilew iye we' si Isa, pa'inne, “Sine ēnnon?” Nambung iye, pa'inne, “Ēnkun si Ibuhan pegge' ekka kami inin.” ¹⁰ Duk pabuyu'-buyu' te'ed me' seyitanin pu si Isa, ga'i siye makapatahala' amban lahat miya'an.

¹¹ Manjari niya' magsungkal la'i diyata' bīd panenan bawi, ekka manamal. ¹² Pabuyu'-buyu' me' seyitanin pu si Isa, pa'inde, “Da'akun kami pī si me' bawi miya'an duk padiyalemun kami magdem barande.” ¹³ Na, dina'ak ne siye we' si Isa. Manjari paluwas me' seyitanin amban a'ahin duk padiyalem ne siye pī magdem baran me' bawihin. Magtawus panenan bawihin magubas padurul pī si pampang magdem lamew duk lambo siye kēmon. Me' bawihin niya' kulang-labi duwe ngibu ekkahanden.

¹⁴ Manjari me' a'a magipat me' bawi miya'an, magubas duk magaka-aka siye la'i si puweblo duk si me' lahat diyata'. Manjari hap pī me' a'ahin mayaman bakas ma'umantag miya'an. ¹⁵ Pagtekkade la'i pu si Isa, takitede a'a bakas pasayedan seyitan ma'ekkahin. Ningkolo' iye la'i magsemmek ne duk hāp ne pikilannen. Manjari tinalew siye. ¹⁶ Ubus inaka-akahan ne siye we' me' a'a bakas mangitehin sabab ma'umantag si a'a pasayedan seyitanin, duk sabab me' bawihin. ¹⁷ Ubus pabuyu'-buyu' me' a'a lahat miya'an pu si Isa, dina'ak iye tahala' amban lahatde.

¹⁸ Pagsakey si Isa magdem bangka', a'a bakas pasayedan seyitanin pabuyu'-buyu' nuhut iye. ¹⁹ Saguwa' ga' iye dina'ak we' si Isa. Pa'in si Isa si iye, “Mole' ne kew pī si lahatnu. Akahanun me' ka'usbahannun sabab hinangan hadje bakas tahinang Tuhan si ka'uhin duk sabab ase'ne si ka'uhin.” ²⁰ Manjari lumengngan ne a'ahin duk ilatag we' ne lahat inēnan Sampū' Puweblohin duk magaka-aka iye sabab hinangan hadje bakas tahinang si Isa si iyehin. Kēmon me' a'a makakale inin, bengngangan te'ed.

Anak Jairusin duk dende mangantan semmek si Isahin

(Mateo 9.18-26; Lukas 8.40-56)

²¹ Manjari palipag ne isab si Isa magbangka' pī si dambiya' lamew Jalil. Banes ne isab te'ed a'a patipun pī si iye pagla'i iye si higad lamew. ²² Niya' a'a pī si iye inēnan si

Jairus. A'a inin dambuwa' nakura' si langgal me' Yahudihin. Pagkitene si Isa, pī iye pasujud si antag bettisne. ²³ Duk pabuyu'-buyu' te'ed iye pu si Isa, pa'inne, “Tuwan, anakku dende-dendehin sōng ne matey. Dayi' ne kew duk bettadun me' tangannun si iye supaya du iye kole' duk ellum du iye.” ²⁴ Manjari nuhut ne si Isa iye. Me' a'a mabanés te'edin patuhut pu si Isa duk maglaray siye pī si iye.

²⁵ Manjari niya' isab la'i dende saki, luwal paguwa'an laha'. Sampū' duk duwen tahun ne kemuwe kasakinen. ²⁶ Duk magsandal te'ed iye si antanan me' doktol ma'ekkahin duk ubus ne tagastune kēmon sinnen. Saguwa' ga' du iye ngahāp. Nambahi hadja pasōng sakinen. ²⁷ Manjari takalene aka-aka sabab si Isahin. Hangkan pī iye patapit si bukutan si Isa palagumey si me' a'ahin. ²⁸ Pa'inne dem pikilanne, “Bang hadja ta'antanku badju'nen, asal kawuli'an ku.” ²⁹ Pagantanne, magtawus padeheng paglaha'nen duk takalessane si baranne we' kawuli'an ne sakinen. ³⁰ Magtawus isab takalessa si Isa we' niya' balakat paluwas amban baranne. Manjari padeheng iye duk hinarap we' ne me' a'a si dambulihanin duk pa'inne, “Sine bakas mangantan badju'kun?” ³¹ Pa'in me' tindeggen si iye, “Kitenu ne, Tuwan, me' a'a mabanés mapalaray si ka'u inin, magtilew pe kew bang sine bakas mangantan ka'uhin?” ³² Saguwa' mayam iye paliput, mayaman bang sine bakas mangantan iyehin. ³³ Manjari dendehin, pegge' kata'uhanne we' kawuli'an ne sakinen, pī iye patapit pu si Isa migpid pegge' tinalew iye. Pasujud iye si antag bettis si Isa duk magaka ne iye magsabennal. ³⁴ Pa'in si Isa si iye, “Dende, kawuli'an ne kew pegge' sandel kew si aku. Pī ne kew, da'a kew suse. Kawuli'an ne te'ed sakininun.”

³⁵ Manjari, sasang si Isa pe mamissā si dendehin, niya' ne me' a'a tekka pī amban luma' si Jairus. Pa'inde pu si Jairus, “Anaknu dendehin ga' ne. Da'a ne sasewun guruhin.” ³⁶ Saguwa' ga' inasip we' si Isa inakade miya'an. Pa'inne pu si Jairus, “Da'a kew tinalew. Sandel kew hadja.” ³⁷ Ga' niya' patuhut si Isa si iye seddili, luwal si Petros duk duwe magpungtina'ihin, si Yakub duk Yahiya. ³⁸ Pagtekkade la'i si luma' si Jairus, takitene me' a'a mala'ihin hewuhala'. Magtāring siye duk magmatey papales. ³⁹ Padiyalem si Isa duk pa'inne si siye, “We'ey ka'am iyan hewuhala' duk magmatey? Duma'in hep matey nakanakin saguwa' tuli hadja.” ⁴⁰ Pinagsayehan iye we' de. Saguwa' pinaluwas siye kēmon we' si Isa. Ubus bu bino'o we' ne sa'i-sama nakanakin duk tindegne tellunganin padiyalem pī si bilik pala'ihan nakanakin. ⁴¹ Inantanan we' ne tangan nakanakin duk pa'inne si iye, “Talita kumi.” Bang si bissāte bi hātinén, “Endeng, pa'inku si ka'u, donga' kew.” ⁴² Magtawus nakanakin donga' duk lumengngan ne dem luma'. Umulnen sampū' duk duwen tahun. Bengngangan te'ed siye. ⁴³ Manjari sinessa'an te'ed siye we' si Isa ga'i siye dina'ak magaka-aka si me' a'a sabab inin. Duk dina'ak we' ne pinakan nakanakin.

6

Astel me' a'a Nasaretin pu si Isa

(Mateo 13.53-58; Lukas 4.16-30)

¹ Tahala' si Isa duk pī iye si lahatne, si Nasaret. Nuhut iye isab me' tindegne.
² Manjari pagellew Sabtu', ellew li'i me' Yahudihin, nagna' ne isab iye magusihat dem langgal. Ekka mapakale si iyehin ulali'. Pa'inde, “Uy, antag pangeddo'anne pangadji'ne inin? Duk kata'u ine ne pangurung iye inin? Sa'ingge pangahinangne me' hinangan balakat ī'en? ³ Takilalete bi hep a'a inin. Iye inin kalpentero, anak Mariyamin. Pungtina 'ine hep disi Yakub duk si Joses duk si Judas duk si Simon. Duk me' pungtina'ine dendehein tiya' du hep tu'u si lahatte bi.” Duk peddi' ateyden pu si Isa. ⁴ Hangkan pa'in si Isa si siye, “Pagaddatan nabihin antag-antag. Saguwa' bang si lahatne duk dem ka 'usbahanne duk si luma'ne, ga'i iye pagaddatan.” ⁵ Duk ga' si Isa makahinang hinangan balakatan la'i, bukut hadja amban pamettadne me' tanganne si me' a'a saki bang piyanganin duk pinakole' siye we' ne. ⁶ Ulali' te'ed iye bang we'ey me' a'a mala'ihin ga'i kahagad si iye.

Pinalengngan we' si Isa tindegne sampū' duk duwehin

(Mateo 10.5-15; Lukas 9.1-6)

Manjari lumengngan si Isa ngalatag me' kaluma'an si lahat miya'an duk magusihat iye la'i. ⁷ Manjari ilingan we' ne tindegne sampū' duk duwehin pī si iye duk dina'ak siye we' ne lumengngan duwangan-duwangan magmahalayak lapal Tuhanin. Inurungan isab siye we' ne balakat maluwas me' seyitan. ⁸ Duk sinessa'an siye we' ne subey siye ga'i magbo'o ine-ine si palengngananden. Subey siye ga'i magbo'o kinakan atawa puyu' pangisi-ngisihan atawa pilak dem sabitande. Luwal hadja tungkud makajari bo'ode. ⁹ Makajari siye magtehempa' saguwa' ga'i siye makajari magbo'o badju' seddili amban si baranden. ¹⁰ Duk pa'in si Isa si siye, “Antag-antag kaluma'an katekkahanbi, bang ka'am dina'ak mana'ik we' a'a pī si luma'ne, da'a ne ka'am usa' tiggelanbi la'i si lahat miya'an. ¹¹ Duk bang niya' kaluma'an papīhanbi bu me' a'ahin ga'i ngaddatan ka'am, duk ga'i mabaya' pakale si ka'am, tahala' ka'am amban kaluma'an miya'an. Pagpaganun bi dahu' leppug bettisbin, tanda' we' muwas ne ka'am si siye, ubus bu tahala' ne ka'am.” ¹² Manjari lumengngan ne siye magmahalayak we' subey me' a'ahin pagsusunande me' duseden duk lebbahande ne me' hinangande mala'atin. ¹³ Ekka me' seyitan tapaluwas we' de duk ekka a'a saki sinusutan we' de isellan duk pinakole' we' de.

Kamatey Yahiya magpandi-pandi a'ahin

(Mateo 14.1 -12; Lukas 9.7-9)

¹⁴ Manjari takale we' Sultan Herod sabab me' hinangan balakat tahinang si Isahin pegge' bawag ne hep ēn si Isahin. Magbissā-bissā me' a'ahin sabab si Isa. Niya' magpa'in, “Ellum ne balik Yahiya magpandi-pandi a'ahin hangkan hep tahinangne me' hinangan balakatan miya'an.” ¹⁵ Saguwa' pa'in sinduwehin isab, “Nabi Eliyas hatu miya'an.” Duk niya' pe isab sinduwe magpa'in, “Nabi hep hatu iye miya'an, kuwe' me' nabi awwalley.” ¹⁶ Saguwa' pagkale si Herod inin, pa'inne, “Si Yahiya miya'an, bakas dina'akku pinunggelanin. Ellum iye balik.” ¹⁷⁻¹⁹ Pegge' Sultan Herod hep manganda'ak niggew Yahiyahin duk dina'ak kinalabusu we' ne. Kuwe' inin kahalanne miya'an: Sultan Herod inin, inanda we' ne ipalnen, Herodiyas, bu ellum pe salinen si Pilip, ella Herodiyasin. Manjari sakali' ne siye magdambuwa', inamāhan sultanin we' Yahiya. Pa'in Yahiya si iye, “Ga'i halal bang kew magdambuwa' duk anda pungtina'inun. Magduse kew.” Na, iye miya'an sababnen hangkan binantahan we' Herodiyas si Yahiya duk batang papateyne. Saguwa' ga'i dina'ak we' sultanin, ²⁰ pegge' pagaddatan we' Sultan Herod Yahiya. Kata'uhanne we' Yahiya a'a bentel duk sutsi ateynen. Hangkan inelligan iye we' sultanin duk inisi we' ne dem kalabusu duk iye ga'i tapapatey. Mabaya' pakale si Herod pu Yahiya magusihat, saguwa' pagkalene iye, sasew dem pikilannen.

²¹ Manjari dambuwa' ellew katumanan du kinabaya'an Herodiyasin. Pagtekka ellew pangesseban panganak pu Sultan Herodin, ngahinang si Herod pagjamu-jamuhan para si me' bagellal si pagsultanannen duk si me' kapitan kasundaluhannen, duk si me' a'a langkew si lahat Jalil miya'an. ²² Manjari pagla'i ne siye kēmon magtipun, padiyalem pī anak Herodiyas dendehin mansak. Na, kasulutan si Herod duk me' bisitanen. Manjari pa'in sultanin si budjangan, “Māku kew si aku. Ine-ine kabaya'annu, pangurungku ka'u.” ²³ Duk napa pe iye, pa'inne, “Ine-ine pākunu si aku, asal pangurungku te'ed ka'u, bisan pe dan tenga' pangalata'kun.”

²⁴ Paluwas budjangan duk tinilew we' ne sa'inen, pa'inne, “Ina', ine ente' pākuku?” Nambung sa'inen, “Pākuhun kōk si Yahiya magpandi-pandi a'ahin.” ²⁵ Magtawus padiyalem balik budjangan magdayi'-dayi' pī si sultanin māku, pa'inne, “Tuwan, iye inin pinākukun. Pangurungun aku du'un-du'un kōk Yahiya magpandi-pandi a'ahin binettad diyata' talam.” ²⁶ Magsusun te'ed sultanin, saguwa' ga'i iye baya' dapat si bissānen pegge' bakas iye napa si pana'anan me' bisitanen. ²⁷ Magtawus ne dina'ak we' sultanin dambuwa' sundalu amban me' guwaldiyenen pī ngeddo' kōk Yahiyahin. Manjari pī ne sundaluhin munggelan Yahiya dem kalabusu. ²⁸ Ubus bino'o we' ne kōknen binettad

diyata' talam duk pinangurung ne we' ne si budjangin. Manjari pinangurung isab we' budjangin si sa'inen.

²⁹ Pagkale me' tindeg si Yahiyahin inin, pī siye ngeddo' bangkeynen duk kinubul we' de.

Pamakan si Isa me' a'a lime ngibuhin

(Mateo 14.13-21; Lukas 9.10-17; Yahiya 6.1-14)

³⁰ Manjari me' a'a bakas kawakilan we' si Isahin magtipun ne balik pī si iye. Inaka-akahan we' de si Isa kēmon me' bakas tahinangden duk me' pamanolo'den. Ekka hep a'a maggew-ganti' pī si siye hangkan ga'i ne siye bisan makasalu' mangan. ³¹ Hangkan pa'in si Isa si siye, “Sūng kite bi pī si lahat makagindew-gindew, kite-kite bi hadja duk ka'am kapahali-hali daddali'.” ³² Manjari tahala' siye magbangka' pī si lahat makagindew-gindew, siye-siye hadja.

³³ Saguwa' ekka a'a ngite siye patahala'den duk makakilale siye. Manjari magubas me' a'ahin amban me' kaluma'an hap pī duk dumehellu pe siye tekka amban disi Isa la'i si dambiya' lamew. ³⁴ Pagtakas si Isa, banes te'ed a'a kitene duk ma'ase' iye si siye, pegge' kuwe' siye me' bili-bili ga' niya' ngipat siye. Manjari ekka pamanolo'ne siye.

³⁵ Pagkohap ne, pī me' tindegne si iye duk pa'inde, “Lahat ga'i hep inin tantu papituhan a'a bu iyu' ne kohap te'ed. ³⁶ Da'akun me' a'a inin pī si me' a'a magtinanemin la'i si kalahatan diyata' duk si me' kaluma'an mapaliputin duk siye makabelli kinakande.” ³⁷ Saguwa' pa'in si Isa si siye, “Ka'am ne mamakan siyehin.” Pa'inde si iye, “Na, inumey inin? Sa banes a'a iyan, subey tangdan a'a maghinang dem walum bulan pamelli panin pamakan siye iyan.” ³⁸ Tilew si Isa siye, pa'inne, “Piyek kayu' panbi lu? Pī ko', payamanun bi.” Pagsakali' ne kata'uhande, pa'inde, “Lime du panin duk duwe kenna.”

³⁹ Manjari dina'ak siye we' si Isa ningkolo' kēmon magtumpuk-tumpuk diyata' balili. ⁴⁰ Hangkan ningkolo' ne siye magtumpuk-tumpuk, niya' ne dahatus-dahatus duk niya' ne lime-limempū'. ⁴¹ Manjari ineddo' we' si Isa pan lime kayu'in duk kenna duwehin, bu mayam iye magdiyata' langit magpasalamat si Tuhan. Ubus bu binahagi'-bahagi' we' ne panin duk pinangurung we' ne si me' tindegne dina'ak pangurung si me' a'ahin. Damikkiyan isab kenna duwehin binahagi'-bahagi' we' ne si siye kēmon. ⁴² Mangan siye kēmon duk esso siye. ⁴³ Pagubus siye mangan, tinipun we' me' tindeg si Isahin lukasde pan duk kennahin, sampū' duk duwe baka' penno'. ⁴⁴ Ekkahan mamangan pan miya'an, me' lellahin hadja niya' lime ngibu.

Si Isa lumengngan diyata' kuwit-kuwit lamew

(Mateo 14.22-33; Yahiya 6.15-21)

⁴⁵ Puwas miya'an, magtawus dina'ak we' si Isa me' tindeggen pasakey dem bangka'. Pinadehellu siye we' ne pī si dambiya' lamew si puweblo Betsaida, sābune pe mapole' me' a'ahin. ⁴⁶ Pagubus ne siye patahala'ne, pī iye diyata' kūd missā si Tuhan. ⁴⁷ Pagsangem ne, la'i ne si tengnga' lamew bangka'in. Si Isa la'i pe diyata' kūd dendangan. ⁴⁸ Kitene me' tindeggen kahunitan te'ed pegge' pasumbal si siye baliyuhin. Pagdayi' ellew ne, pī si Isa si siye lumengngan diyata' kuwit-kuwit lamew. Sōng hadja siye labeyanne, ⁴⁹ saguwa' takite me' tindeggen iye lumengngan diyata' kuwit-kuwit lamew duk kannalde we' panyata' iye. Magkilahap te'ed siye. ⁵⁰ Pegge' kēmon siye takitede iye duk ka'umagadan siye. Saguwa' magtawus si Isa missā si siye duk pa'inne, "Pahagetun bi ateybin. Aku hep itu'. Da'a ka'am tinalew." ⁵¹ Manjari pasakey si Isa pī si siye magdem bangka'. Pagsakeyne, padeheng baliyuhin hangkan bengngangan te'ed me' tindeg si Isahin. ⁵² Pegge' bisan ne bakas takitede balakat si Isahin pamakanne a'a lime ngibuhin, ga'i pe te'ed tasabutde bang ine hāti bakas takiteden.

Pinakole' me' a'ahin we' si Isa la'i si Gennesaret

(Mateo 14.34-36)

⁵³ Pagsakali' ne siye lumipag, tekka siye si lahat Gennesaret duk padunggu' siye si tapiyan. ⁵⁴ Pagduwa'ide amban bangka', magtawus si Isa takilale we' me' a'ahin. ⁵⁵ Manjari magubas me' a'ahin ngalatag kalahatan mapaliputin duk bino'o we' de me' a'a masakihin diyata' tanggungande bisan antag pakakalehande pala'ihan si Isahin. ⁵⁶ Antag-antag katekkahanne, si me' kaluma'an ke, atawa si puweblo, atawa si lahat diyata', pinabāk we' de me' masakihin si me' tabu'an duk pabuyu'-buyu' siye pu si Isa bang makajari antan me' masakihin bisan hadja tuggu semmeknen. Na, kēmon maka'antan iyehin kawuli'an.

7

Inggehin hāp tinuhut, bi'at-bi'atan a'a atawa da'akan Tuhan

(Mateo 15.1-9)

¹ Manjari magtipun me' Pariseohin pī pu si Isa magtuhut duk bang piyangan guru si sara' āgama amban Awrusalam. ² Takitede me' tindeg si Isahin mangan. Kaharaman siye pegge' me' tindeg si Isahin mangan bu ga' siye ngoso' tangan makasutsi nuhut addat duk panolo' me' Pariseohin.

³ Addat me' Pariseohin duk kēmon ne me' Yahudihin, ga'i hep siye mangan bang ga'i

dahu' siye kapangoso' tangan nuhut bi'at-bi'atan me' kapapu'anden. ⁴ Bang siye tekka amban tabu'an, ga'i siye mangan bang ga'i dahu' siye kapangoso' kuwe' miya'an. Duk ekka pe me' bi'at-bi'atan seddili tuhutde kuwe' pagkoso' me' tikung, me' kaldero duk me' sili'.

⁵ Hangkan tinilew we' me' Pariseohin duk me' guru si sara' āgamahin si Isa, pa'inde, “We'ey me' tindegnun ga'i nuhut bi'at-bi'atan me' kapapu'anten bi? We'ey siye mangan bisan siye ga' bakas ngoso' tangan makasutsi?” ⁶ Nambung si Isa, pa'inne, “Ka'am iyan magmā-mā nuhut Tuhan bu ga'i du. Asal bennal te'ed bissā Tuhan sinulat Nabi Isaya sabab ka'amin. La'i pa'in Tuhanin,

‘Me' a'a inin pahadjede ku duk behede, saguwa' ateyden ga'i nuhut aku. ⁷ Ga' gunane pagsambahayangde si akuhin, pegge' me' pamanolo'den hinang-hinang a'a hadja bu pa'inde amban aku,’ pa'in Tuhanin.

⁸ “Tinayikutan we' bi me' panganda'akan Tuhanin,” pa'in si Isa, “duk iye tinuhutbin me' bi'at-bi'atan a'a. ⁹ Asal pandey ka'am,” pa'in si Isa. “Tinayikutan we' bi me' panganda'akan Tuhanin supaya tatuhutbi bi'at-bi'atan kapapu'anbin. ¹⁰ Pegge', missā hep Tuhanin dem sara' pinangurungne pu si Musa para si me' a'ahin, pa'inne, ‘Pagaddatanun bi sa'i-samabin.’ Duk ‘Sine-sine missāhan sa'inen atawa samanen la'atan, subey te'ed iye pinapatey.’ ¹¹ Saguwa' ka'am,” pa'in si Isa, “si sara' hininang-hinangbin hadja, pa'inbi we' bang niya' a'a magpa'in si sa'i-samanen, ‘Ga' ne niya' panabangku ka'am, Amma' atawa Ina', kulban ne, hāтинен tapangurungku ne alata'kun si Tuhan,’ ¹² na, bang kuwe' miya'an bissā a'ahin,” pa'in si Isa, “ga'i ne iye pahinangbi ine-ine panabangne me' matetto'anen. ¹³ Na, sa hinanganbi iyan, ga'i du pinagmasi we' bi panganda'akan Tuhanin pegge' iye pamanolo'bin me' bi'at-bi'atan kapapu'anbin. Duk ekka pe hinanganbi sa miya'an.”

Bang ine makaharam a'ahin

(Mateo 15.10-20)

¹⁴ Puwas miya'an, ilinganan ne isab balik we' si Isa me' a'ahin pī si iye duk pa'inne si siye, “Pakale ka'am kēmon si aku duk tahātibi bissāku inin: ¹⁵ Duma'in kinakan mapadiyalem si baran a'ahin makaharam iyehin. Saguwa' iye makaharam iyehin, me' mapaluwas amban ateynen. ¹⁶ Amey-amey pakalehun bi bang niya' pina'in si ka'am.”

¹⁷ Pagtumahala' ne disisi Isa amban me' a'ahin, padiyalem siye dem luma'. Tinilew iye we' me' tindegnen sabab panolo'ne miya'an. ¹⁸ Pa'inne si siye, “Sampay ka'am isab, ga'i tahātibi? Ga'i ke tahātibi we' bisan kinakan ine padiyalem dem baran a'a ga'i makaharam iye? ¹⁹ Pegge' ga'i hep inin padiyalem dem ateyne saguwa' dem bettengne

hadja, ubus bu pinaluwas du.” Bissā si Isa miya'an magpahāti we' ga' niya' kinakan haram, kēmon halal.

²⁰ Pa'in si Isa pe, “Mapaluwas amban atey a'ahin, iye iyan makaharam iyehin. ²¹ Pegge' amban dem ateyne paguwa' me' pikilanne mala'atanin, pagjinahin, pagtangkewin duk pagpapateyin. ²² Damikkiyan amban dem atey a'a, paguwa' pagnapsuhin, pagakkalin, pagba'isin, pagibegin, paglimut-limutin, paglangkew ateyin, pagkadupanganin, duk kēmon ne hinangan mala'atin. ²³ Kēmon me' mala'at inin paluwas amban dem atey a'a duk iye makaharam iyehin.”

Sandel dende amban Penisiyahin

(Mateo 15.21-28)

²⁴ Manjari tahala' si Isa billa'i duk hap pī iye si dambuwa' lahat tapit si puweblo Tiros. Pagla'i iye, padiyalem iye si dambuwa' luma', duk la'i iye patenna'. Kabaya'annen we' ga' niya' ngata'u we' la'i iye. Saguwa' ujud kata'uhan du. ²⁵ Niya' dende la'i bakas takalene sabab si Isa. Pagkalene we' ī' la'i si Isa, magtawus iye hap pī pasujud si bettis si Isa. Dende miya'an taga anak dende-dende pasayedan seyitan. ²⁶ Duma'in Yahudi dende miya'an saguwa' bangsa Penisiya iye, amban lahat Siriya. Na, manjari pabuyu'-buyu' iye pu si Isa pakipaluwasne seyitanin amban anaknen. ²⁷ Missā si Isa si iye si dalilan, pa'inne, “Subey pina'esso dehellu me' anakin pegge' ga'i patut ineddo' kinakan me' anakin bu ilakasan pī si me' asu.” ²⁸ “Bennal, Tuwan,” pa'in dendehin. “Saguwa' bisan du me' asu diyawa' lamisahanin, kakande du mapagpag we' me' mākanakin.” ²⁹ Manjari pa'in si Isa si iye, “Hap luma' ne kew. Sabab bissānu iyan, paluwas ne seyitanin amban anaknun.” ³⁰ Hap luma' ne dendehin duk kitene anaknen pabāk-bāk diyata' kantil. Ubus ne paluwas seyitanin amban iye.

Kawuli'an a'a mabisu duk ma'engnge'in

³¹ Manjari tahala' si Isa amban me' kalahatan si Tirosin balik pī si antag lamew Jalil. Binutasan we' ne lahat Sidonin palabey amban lahat ēnande Sampū' Puweblohin. ³² Niya' dambuwa' a'a bisu duk engnge' bino'o we' a'a pī pu si Isa. Pabuyu'-buyu' siye pu si Isa, pakibettad tangannen si iye. ³³ Manjari bino'o we' si Isa a'ahin tahala' amban dem me' ka'ekkahinin. Ubus pinapī we' ne me' timbō'nen dem tayinge a'ahin. Ngalura' isab iye ubus bu inantan we' ne della' a'ahin. ³⁴ Manjari mayam si Isa magdiyata' langit duk magnapas iye pinahadje duk pa'inne si a'ahin, “Eppata!” Hātinen, “Paluka ka'am!” ³⁵ Magtawus tayinge a'ahin makakale duk ngaloka' ne della'nen duk pasti' ne pamissānen. ³⁶ Manjari sinessa'an me' a'ahin we' si Isa we' subey siye ga'i magaka-aka

pu sine-sine. Saguwa' iye-iye panessa'nen, pasōng pe te'ed pangaka-ngakade sabab inin.
³⁷ Duk bengngangan te'ed me' a'ahin. Pa'inde, “Uy, asal hāp te'ed kēmon hinanganne inin. Bisan a'a mabisuhin makakale we' ne duk a'a ma'umewin makabissā we' ne.”

8

Makan si Isa ampat ngibu a'a

(Mateo 15.32-39)

¹ Ga' tiggel puwas miya'an, banes ne te'ed isab a'a patipun pī pu si Isa bu ga' ne niya' kakande. Manjari ilingan an we' si Isa me' tindeggen pī si iye duk pa'inne si siye, ²“Ma'ase' ku si me' a'a maban es inin pegge' tellum bahangi ne kuwe'itu patu'ude si akuhin bu ga' ne niya' kakande. ³ Bang siye papole'ku ga' bakas mangan, kinawugtu' siye iyan si lān. Bu me' sinduwe inin tala pamole'anden.” ⁴ Pa'in me' tindeggen si iye, “Na, antag kite ngeddo' kinakan pamakan siye tu'u si lahat makagindew-gindew inin?” ⁵ Manjari tilew si Isa siye, “Piyek kayu' panbi lu?” Pa'inde, “Pitu'.”

⁶ Manjari dina'ak we' ne me' a'a maban es in ningkolo' diyata' bulak. Ineddo' we' ne pan pitu'in duk magpasalamat iye si Tuhan. Ubus bu binahagi'-bahagi' we' ne panin duk pinangurung we' ne si me' tindeggen dina'ak pinangurung si me' a'ahin. Duk pinangurung ne we' de. ⁷ Niya' isab kenna diki' bang piyek kayu'. Pagubus si Isa magpasalamat si Tuhan, dina'ak isab we' ne pangurung kennahin si me' a'ahin. ⁸ Mangan siye kēmon duk esso siye. Ubus bu tinipun we' de lukasin, pitu' baka' penno'. ⁹ Niya' kulang-labi ampat ngibu me' a'a mamanganin. ¹⁰ Manjari pinapole' ne me' a'ahin we' si Isa duk magtawus iye pasakey duk me' tindeggen dem bangka' pī si lahat Dalmanuta.

Me' Pariseohin makapakite tanda'

(Mateo 16.1-4)

¹¹ Pagtekka si Isa duk me' tindeggen si Dalmanuta, hap pī si iye me' Pariseohin mo'o iye magsuweyan. Batang iye kuhi-kuhide hangkan makapakite siye tanda' bang bennal taga kapatut iye amban Tuhan. ¹² Magnapas pinahadje si Isa duk pa'inne si siye, “Me' a'a kuwe'itu inin luwal ne hadja māku tanda'. Sabennal akahante ka'am, ga' niya' tanda' pakitehanku si ka'am.” ¹³ Manjari tahala' si Isa amban siye. Pasakey iye balik dem bangka' palipag pī si dambiya' lamew.

Sinessa'an we' si Isa me' tindeggen dina'ak siye maghalli' si me' tolo' me' Pariseohin duk tolo' si Herodin

(Mateo 16.5-12)

¹⁴ Me' tindeg si Isahin ga' maka'esseb mo'o kinakan. Luwal du dambuwa' pande dem bangka'in. ¹⁵ Manjari sinessa'an siye we' si Isa si dalilan. Pa'inne, "Pahatul-hatul ka'am. Halli'anun bi pasulig me' Pariseohin duk pasulig Sultan Herodin." ¹⁶ Magbissā-bissā me' tindeggen sabab pina'inne miya'an pegge' ga' tahātide. Pa'inde, "Hangkan hatu iye missā kuwe' miya'an, pegge' ga' kite bi makabo'o pan." ¹⁷ Kata'uhan si Isa bang ine pagbissā-bissāden. Hangkan pa'inne si siye, "We'ey pagbissābin sabab ga' niya' panbi? Ga'i pe ke kata'uhanbi atawa tahātibi? Ga'i ka'am katolo'an?" ¹⁸ Niya' matabi saguwa' kuwe' ga'i ka'am makakite. Niya' tayingebi saguwa' kuwe' ga'i ka'am makakale. Ga' ke ta'essebba bakas hininangku ellew i'en? ¹⁹ Pamahagi'-mahagi'ku pan limehin si me' a'a lime ngibuhin, piye baka' penno' we' lukas tinipunbin?" Pa'inde, "Sampuk-duwe." ²⁰ "Duk ga' ke ta'essebba pan pitu' binahagi'-bahagi'ku si me' a'a ampat ngibuhin? Piye baka' penno' we' lukas tinipunbin?" Pa'inde, "Pitu'." ²¹ "Na," pa'inne, "bu ga'i pe tahātibi."

Kawuli'an we' si Isa a'a pessekin

²² Manjari tekka siye si puweblo Betsaida. Niya' me' a'a pī si iye magbo'o a'a pessek duk pabuyu'-buyu' siye pu si Isa paki'antan si iye. ²³ Manjari inantanan ne we' si Isa tangan a'a mapessekin duk tinundan we' ne bino'o paluwas amban me' kaluma'an miya'an. Pagla'i ne siye, pineppa'an we' si Isa me' mata a'ahin duk binettad we' ne me' tangannen si mata a'ahin. Ubus bu tinilew we' ne a'ahin, "Niya' ke takitenu?" ²⁴ Mayam a'ahin patongas duk pa'inne, "Ngite ku me' a'a lumengngan-lengngan, saguwa' kuwe' siye bantuk kayu." ²⁵ Manjari binettad balik we' si Isa me' tangannen si me' mata a'ahin. Mayam a'ahin pahantap, manjari kawuli'an iye duk pasti' ne pamayamne kēmonin. ²⁶ Manjari pinapole' ne iye we' si Isa. Pa'in si Isa si iye, "Da'a ne kew balik pī si kaluma'an miya'an."

Magbennal si Petros sabab si Isa

(Mateo 16.13-20; Lukas 9.18-21)

²⁷ Manjari palanjat ne si Isa duk me' tindeggen pī si me' kaluma'an mapaliput si puweblo Kesarea Pilipihin. Sasangde si lān, tinilew we' ne me' tindeggen, pa'inne, "Ine pa'in me' a'ahin, sine ko' ku?" ²⁸ Nambung siye, pa'inde, "Niya' me' a'a magpa'in we' ka'u ko' si Yahiya magpandi-pandi me' a'ahin ellum balik. Sinduwehin isab magpa'in we' Nabi Eliyas ko' kew. Duk niya' pe isab magpa'in we' ka'u ko' dambuwa' me' nabi awwalley." ²⁹ "Saguwa' bang ka'am," pa'in si Isa, "ine pa'inbi? Sine te' ku?" Nambung si Petros, pa'inne, "Ka'u Almasihin, tapene' Tuhan magbaya'in." ³⁰ Manjari sinessa'an te

'ed siye we' si Isa we' subey siye ga'i magaka-aka bisan pu sine bang sine iye.

Pina'al we' si Isa kamateynen

(Mateo 16.21-28; Lukas 9.22-27)

³¹ Na, nagna' si Isa magtolo' si me' tindeggen sabab dinen. “Aku inin,” pa'inne, “Anak Manusiya'in, subey ekka kabinasahan sandalanku duk ga'i du ku pinagmasi we' me' kabahi'anin duk me' nakura' me' imamin duk me' guru si sara' āgamahin. Pinapatey du ku iyan duk pagpuwas tellum bahangi, ellum du ku balik.” ³² Binissā inin we' si Isa pinapasti', hangkan bino'o si Isa we' si Petros patala-tala bu inamāhan iye we' ne bang we'ey iye missā sa miya'an. ³³ Saguwa' paharap si Isa si me' tindeggen duk pinayaman siye we' ne. Manjari inamāhan we' ne si Petros duk pa'inne si iye, “Tahala' kew amban aku, Seyitan. Pegge' pikilannun pikilan amban manusiya' hadja, duma'in amban Tuhan.”

³⁴ Manjari ilinganen we' si Isa pī si iye me' a'a mabanesin duk me' tindeggen. Pa'inne si iye, “Bang niya' a'a mabaya' nuhut aku, subey iye tuhutne kinabaya'ankun, duma'in kinabaya'annen. Duk subey isab iye mo'o olom pamapateyan iyehin, hātinen maglilla' iye nandal kabinasahan duk bisan pe matey. Manjari makajari ne iye nuhut aku. ³⁵ Pegge' ,” pa'in si Isa, “bang a'ahin ellegne umulnen, ga' niya' umulne salama-lama. Saguwa' bang a'ahin ga' i ellegne umulnen duk maglilla' pe iye matey hawal tuyu'ne manuhut akuhin duk magmahalayak aka-aka mahāpin, na, a'a iyan taga umul du salama-lama. ³⁶ Pegge' a'ahin, bisan pe tepe si iye kēmon alata' dem dunyahin, ga' du niya' gunane bang ga' i tepe si iye umul salama-lamahin. ³⁷ Pegge' ga' niya' alata' si dunya makalekkat iye supaya tepe si iye umul salama-lamahin. ³⁸ Sine-sine iya' magpatampal si me' a'a we' tindegku iye, duk we' nuhut iye tolo'kun, - bu me' a'a kuwe'itu inin ka'ekkahanden dusehan duk ga' i nuhut Tuhan, - aku, Anak Manusiya'in, iya' du ku isab ngilale iye tindegku, bang ku balik pitu magtuhut duk me' mala'ikat masutsihin liput we' sahaya Samaku Tuhanin.”

9

¹ Pa'in si Isa pe, “Sabenna' akahante ka'am, niya' ka'am matu'u inin ga' i matey bang ga' i dahu' takitebi pagbaya' Tuhanin duk balakatan te'ed pagbaya'nen.”

Kapinda bantuk si Isahin

(Mateo 17.1-13; Lukas 9.28-36)

² Manjari, ennem bahangi puwas miya'an, bino'o we' si Isa si Petros, si Yakub duk si Yahiya pī diyata' punu langkew siye-siye hadja. Sābude mala'ihin, pinda te'ed bantuk si

Isahin si pagmatahande. ³ Semmeknen ngillap te'ed duk asal pote' manamal. Ga' niya' a'a tu'u si dunya makapapote' semmek kuwe' pote'an semmekne miya'an. ⁴ Manjari paguwa' si siye la'i si Nabi Eliyas duk si Musa duk magbissā siye duk si Isa. ⁵ Sābude magbissāhin, pa'in si Petros pu si Isa, “Tuwan, hāp te'ed pegge' tiya' kami tu'u. Ngahinang kami tellu payad-payad. Dambuwa' si ka'u, dambuwa' pu si Musa duk dambuwa' pu Nabi Eliyas.” ⁶ Hangkan si Petros missā sa miya'an, pegge' ga'i iye magkata'u-ta'u bang ine bissāne sabab tinalew te'ed siye. ⁷ Manjari niya' inalak paguwa' duk kalandungan siye duk niya' suwala amban dem inalakin magpa'in, “Inin Anakku kalasahanku te'ed. Pakalehun bi iye.” ⁸ Manjari, pagpayamde paliput, bessuwang ga' ne niya' seddili kitede la'i, luwal sa' si Isa.

⁹ Manjari sasangde padurul amban diyata' punu, sinessa'an siye we' si Isa we' subey siye ga'i magaka-aka bisan pu sine sabab bakas takiteden. Bang iye, Anak Manusiya'in, ellum ne balik amban kamateynen, meke ne siye makajari magaka-aka si a'a. ¹⁰ Tinuhut we' de panessa'ne miya'an, saguwa' magtilew-tinilew siye tellungan bang ine hāti pina 'innen we' ellum iye balik amban kamateynen. ¹¹ Na, tilewde si Isa, pa'inde, “We'ey te' magpa'in me' guru si sara' āgamahin we' subey ko' pitu dehellu Nabi Eliyas meke Almasihin?” ¹² Nambung si Isa. “Bennal iyan,” pa'inne, “Nabi Eliyas pitu dehellu amban Almasihin manyap kēmonin. Na, ine te' pa'in kitabin sabab aku, Anak Manusiya' in? Pa'in kitabin we' subey ekka kabinasahan sandalanku duk diniyawa'an ku te'ed. ¹³ Saguwa' akahante ka'am,” pa'in si Isa, “bakas pitu ne Eliyas duk tahinang ne we' me' a'ahin sasuku kabaya'anden si iye, kuwe' du tasulat dem kitab sabab iyehin.”

Si Isa makawuli' nakanak lella pasayedan seyitan

(Mateo 17.14-21; Lukas 9.37-43a)

¹⁴ Pagbalikde pī si me' tindegne sinduwehin, banes te'ed a'a kitede paliput si siye. Duk niya' me' guru si sara' āgama la'i magpasuweyan duk siye. ¹⁵ Manjari pagkite we' me' a'a mabanesin si Isa, ulali' siye pegge' ga' ase-asede we' pī la'i si Isa. Magubas siye pī nagina iye. ¹⁶ Tinilew we' si Isa me' tindeggen, pa'inne, “Ine pagpasuweyanbi duk siye miya'an?” ¹⁷ Niya' nambung amban me' a'a mabanesin, pa'inne, “Tuwan, bino'o we' ku anakku inin pitu si ka'u pegge' pasayedan iye seyitan ma'umew iye. ¹⁸ Duk kahaba' iye usa' seyitanin, hinantakan iye we' ne. Magbukal behenen, magtage'ot me' impennen, duk ngoral iye. Manjari pināku we' ku si me' tindeggun pakipaluwasku seyitanin saguwa' ga' du tapaluwasde.” ¹⁹ Pa'in si Isa si me' a'ahin, “Oy, ka'am me' a'a kuwe'itu inin. Ga' te'ed niya' sandelbi si Tuhan. Taman sumiyan pe ku tu'u si ka'am? Taman sumiyan pe ku nandalan addatbin meke ka'am kahagad? Bo'ohun nakanakin pitu si aku.” ²⁰ Bino'o ne

we' de pī si iye.

Pagkite seyitanin si Isa, magtawus pinapaspad we' ne nakanakin. Pahantak nakanakin diyata' bulak magligidan duk magbukal behenen. ²¹ Tinilew we' si Isa sama nakanakin, “Sumiyan pe iye sa inin?” Nambung iye, “Kemuwe diki' pe iye. ²² Duk daran ne iye tineppadan we' seyitanin pī dem ebbut duk dem bohe' supaya tapapateyne. Bang tahinangnu, andū' Tuwan, ma'ase' ne kew si kami duk tabangun kami.” ²³ “Tilewnu bang tahinangku?” pa'in si Isa. “Bang a'ahin sandel si Tuhan,” pa'inne, “kēmon tahinangne.” ²⁴ Magtawus sama nakanakin missā pinapales, pa'inne, “Ngandel ne ku, Tuwan. Tabangun ku duk pasōng sandelkun.”

²⁵ Pagkite si Isa me' a'a mabanesin hap pī patipun si iye, inamāhan we' ne seyitanin. “Ka'u seyitan,” pa'inne, “seyitan magpa'umew duk magpabisu, da'akte kew paluwas amban nakanak inin duk da'a ne kew te'ed padiyalem balik si iye.” ²⁶ Manjari magkilahap seyitanin duk pinapaspad manamal we' ne nakanakin. Ubus paluwas ne seyitanin amban iye. Nakanakin kuwe' ne a'a matey, hangkan ka'ekkahan me' a'ahin magpa'in, “Matey ne iye.” ²⁷ Saguwa' inantan an we' si Isa tangan nakanakin duk pinadonga' we' ne. Manjari nengge ne nakanakin.

²⁸ Pagdiyalem si Isa si luma', tinilew iye we' me' tindeggen, siye-siye hadja, pa'inde, “We'ey te' ga' tapaluwas kami seyitanin?” ²⁹ Pa'inne si siye, “Da bayu' seyitan miya'an ga'i tapaluwas we' ine-ine luwal hadja bang pinākuhan si Tuhan.”

Inaka we' si Isa balik sabab kamateynen

(Mateo 17.22-23; Lukas 9.43b-45)

³⁰ Manjari palanjat ne disi Isa duk me' tindeggen. Pabutas siye si lahat Jalil. Ga'i mabaya' si Isa we' niya' ngata'u bang tungan lengngannen, ³¹ pegge' magtolo' iye si me' tindeggen. Pagtolo'nen, pa'inne si siye, “Aku, Anak Manusiya'in, sinōngan du ku iyan si antanan me' a'a. Papatayde du ku. Tellum bahangi puwas kamatey kun, ellum du ku balik.” ³² Saguwa' ga' tahātide bissāne miya'an duk ga' siye makatawakkal nilew iye.

Sine tamanan malangkewin

(Mateo 18.1-15; Lukas 9.46-48)

³³ Manjari tekka siye si puweblo Kapernaum. Pagla'i ne siye dem luma', tinilew we' si Isa me' tindeggen. “Ine te' pagpasuweyanbi si lānin?” pa'inne. ³⁴ Saguwa' ga' siye nambung pegge' pagpasuweyanden sabab bang sine siye tamanan malangkewin.

³⁵ Manjari ningkolo' si Isa duk ilingan an we' ne sampū' duk duwe tindeggen pī si bihingne. Pa'inne si siye, “Sine-sine mabaya' pinalangkew te'edin, subey iye

magpadiyawa' dine supaya iye madiyawa' amban kēmonin, duk subey iye dara'akan kēmon a'a." ³⁶ Manjari ngeddo' si Isa dambuwa' nakanak diki' duk pinatengge we' ne si tengnga'de. Ubus kinekkepan we' ne nakanakin duk pa'inne si siye, ³⁷ "Bang niya' a'a bu sabab sandelne si akuhin ngaddatan dambuwa' nakanak diki' kuwe' inin, aku inaddatannen. Duk bang niya' ngaddatan aku, duma'in hadja aku inaddatannen, saguwa' damikkiyan addatanne Tuhanin, mamapitu aku si dunyahin."

Mangga'i manguntarahan ka'amin bēbbeg amban ka'am

(Lukas 9.49-50)

³⁸ Pa'in Yahija si iye, "Tuwan, niya' takite kami dambuwa' a'a sabbutne ēnnun pagpaluwasne seyitan amban me' a'a. Pinages iye we' kami pegge' ga'i iye nuhut kite bi." ³⁹ "Da'a iye pagesun bi," pa'in si Isa. "Pegge' sine-sine nabbut ēnkun paghinangne hinangan balakatan, ga'i iye mura-mura makabissā la'atan sabab aku. ⁴⁰ Pegge' a'a mangga'i manguntarahan kitehin bin," pa'inne, "bēbbeg amban kite bi. ⁴¹ Sabennal akahante ka'am we' sine-sine ngurungan ka'am bisan hadja da sawan bohe' pama'inum ka'am pegge' ka'am tindeg Almasi, asal katumbasan te'ed iye hāp."

Subey ilebbahan pagdusehin

(Mateo 18.6-9; Lukas 17.1-2)

⁴² "Saguwa' sine-sine makapaduse si dambuwa' nakanak diki' kuwe' inin makahagad si akuhin, hāp pe si' iye miya'an tapatowengan batu hadje si kelongne bu ilabo' pī dem tahik, duk hadja ga'i tabo'one magduse. ⁴³ Bang tangannun mam'o ka'u magdusehin, lebbahanun ne pagdusenun. Dalilnen, kuwe' du putukannu tangannun. Hāp pe kew pa'asek dem surga' bisan kew putuk, amban duwe tangannun saguwa' pī kew dem narka', dem ebbut ga' niya' kapalemne. (⁴⁴ La'i pangalegga Tuhan a'ahin, ga' niya' hāranne duk pagsandalin ga' niya' tamananne.) ⁴⁵ Damikkiyan bang bettishun mam'o ka'u magdusehin, lebbahanun pagdusenun. Dalilnen, kuwe' du putukannu bettishun. Hāp pe kew pa'asek dem surga' bisan kew putuk, amban duwe bettishun saguwa' tinimanan kew pī dem narka', dem ebbut ga' niya' kapalemne. (⁴⁶ La'i pangalegga Tuhan a'ahin, ga' niya' hāranne duk pagsandalin ga' niya' tamananne.) ⁴⁷ Duk bang matanun isab mam'o ka'u magdusehin, lebbahanun pagdusenun. Dalilnen, kuwe' du ugitannu matanun. Hāp pe kew pa'asek dem surga' bisan dambuwa' sa' matanun, amban duwe matanun saguwa' tinimanan kew pī dem narka'. ⁴⁸ La'i pangalegga Tuhan a'ahin ga' niya' hāranne, duk pagsandalin ga' niya' tamananne."

⁴⁹ Pa'in si Isa pe, "Kēmon a'ahin subey palabey dem ebbut, hātinen dem katiksa'an,

supaya ngabasag sandelden.”

⁵⁰ Pa'inne isab, “Kata'uhanbi du we' asinin asal hāp. Saguwa' bang asinin ga' ne niya' lessane, ga'i ne ma'asin balik. Hangkan ka'am isab,” pa'inne, “subey ka'am pahatul-hatul supaya ga'i lepas pagaddat-inaddatbin duk pagsulut-sulutbin.”

10

Magtolo' si Isa sabab pagbutasin

(Mateo 19.1 -12; Lukas 16.18)

¹ Manjari tahala' si Isa amban lahat Jalil duk hap pī iye si me' kalahat-lahatan la'i si Yahudiya duk sampay si me' kalahatan si lipag bohe' Jordan. Banes ne isab a'a patipun si iye la'i. Manjari tinolo'an siye we' si Isa, sa hinangannen. ² Niya' me' Pariseo patapit pī si iye duk panguhi-nguhide iye, tilewde iye, pa'inde, “Dem sara', makajari ke bang a' ahin timananne andanen?” ³ Sambunganne siye, pa'inne, “Ine te' da'akan pangurung si Musa ka'amin?” ⁴ Pa'inde, “Pangandūsan si Musa lellahin milmahan sulat pagbutasan, ubus makajari ne timananne andanen.” ⁵ “Bennal iyan,” pa'in si Isa. “Saguwa' hangkan sinulat we' ne si ka'am panganda'akan iyan, sabab ga'i ka'am ngatu nuhut tolo'. ⁶ Saguwa' kemuwe tagna' pamapanjari Tuhan kēmon-kēmonin, 'pinapanjari we' ne manusiya'in lella duk dende,' sa pina'in dem kitabin. ⁷ ‘Hangkan tahala' lellahin amban sa'i-samanen bu padambuwa' iye si andanen, ⁸ duk bakas duwehin magdambuwa' baran ne.’ Manjari duma'in ne siye duwe baran,” pa'in si Isa, “saguwa' dambuwa' baran ne. ⁹ Hangkan subey te'ed ga'i pagbutas a'a bakas pinagdambuwa' we' Tuhanin.”

¹⁰ Pagla'i ne balik me' tindeg si Isahin dem luma' patenna'anden, tinilew isab we' de si Isa sabab tolo'ne miya'an. ¹¹ Sambunganne siye, pa'inne, “Sine-sine nimanan andanen bu maganda seddili, magjina iye duk kapagduse iye si andane po'onin. ¹² Damikkiyan bang dendehin isab timananne ellanen bu magella iye seddili, magjina iye.”

Si Isa malasa si me' mākanak diki'

(Mateo 19.13-15; Lukas 18.15-17)

¹³ Niya' me' a'a mo'o me' anakde pī pu si Isa supaya siye antananne. Saguwa' pinagamāhan siye we' me' tindeggen. ¹⁴ Pagkite si Isa inin, astel iye. “Ambat pitu si aku me' mākanakin,” pa'inne, “duk da'a siye sagga'un bi. Pegge' a'a kuwe' rnākanakin ngatu du pinagbaya'an we' Tuhanin. ¹⁵ Sabennal akahante ka'am,” pa'in si Isa, “bang pangandel a'a si Tuhanin duma'in kuwe' pangandel mākanakin, na a'a iyan asal ga'i sumakup dem pagbaya'an Tuhanin.” ¹⁶ Manjari pinippi we' si Isa me' mākanakin

magganti'-ganti'. Binettad we' ne tangannen si siye duk māku-māku kahāpan iye si Tuhan para si siye.

A'a dayahanin

(Mateo 19.16-30; Lukas 18.18-30)

¹⁷ Manjari pagsōng lumengngan disi Isa hap kalahat-lahatan, niya' a'a magubas pī si iye duk nengge duk tu'utne magpadiyawa' pu si Isa, pa'inne, “Tuwan, a'a hāp kew. Ine subey hinangku duk ku pinasuku'an umul salama-lama?” ¹⁸ Sambungan si Isa iye, pa'inne, “We'ey pa'innu we' hāp ku? Ga' niya' hāp luwal Tuhanin dambuwa'-buwa'.” ¹⁹ Kata 'uhannu du,” pa'inne, “me' panganda'akan Tuhanin. ‘Da'a kew mono'. Da'a kew magjina. Da'a kew nangkew. Da'a kew naksi' ga'i bennal. Da'a kew ngaliba. Pagaddatanun sa'i-samanun.’ ” ²⁰ “Na, Tuwan,” pa'inne, “kēmon iyan tinuhut we' ku kemuwe nakanak pe ku.” ²¹ Sasang si Isa mayaman iye, kalasahanne iye. Pa'in si Isa, “Niya' pe dambuwa' ga' tahinangnu. Pī kew, pabellihanun kēmon alata'nun bu pangurungun ulinen si me' mamiskinin. Manjari niya' du iyan alata'nu la'i si surga'. Pagubus, balik kew pitu, nuhut kew aku.” ²² Pagkalene bissā si Isa miya'an, sengngel luwenen duk tahala' iye dukka, pegge' ekka te'ed alata'ne.

²³ Manjani mayam si Isa paliput si me' tindeggen duk pa'inne si siye, “Asal hunit te'ed me' madayahanin ngatu pinagbaya'an we' Tuhanin.” ²⁴ Ulali' te'ed me' tindeggen si bissāne miya'an. Saguwa' pa'inne si siye balik, “Me' pungtina'i, asal hunit te'ed a'ahin ngatu pinagbaya'an we' Tuhanin.” ²⁵ Mura pe unta'in palabey si lowang dalam amban a'a dayahanin ngatu pinagbaya'an we' Tuhanin.” ²⁶ Pagkalede bissāne miya'an, ulali' te'ed siye manamal duk pa'inde si iye, “Na, sine ne tapī si surga'in bang kuwe' iyan?”

²⁷ Manjari mayam si Isa si siye duk pa'inne, “Bang manusiya' ga' te'ed makajari, saguwa' bang Tuhanin, ga' niya' hunit si iye. Tahinangne kēmon.”

²⁸ Manjari missā si Petros. “Payamanun kami inin,” pa'inne. “Ubus ne ambanan kami kēmon-kēmonin duk nuhut ne kami ka'u.” ²⁹ “Awe',” pa'in si Isa, “sabennal akahante ka'am, bang niya' a'a ngambanan luma'nen atawa pungtina'inen lella-dende, atawa sa'i-samanen, atawa me' anaknen, atawa bulaknen, bang ambananne me' inin sabab lasane si akuhin duk supaya iye kapalumengngan mo'o aka-aka mahāpin, ³⁰ asal tumbasan Tuhanin iye pa'ekka me' luma', duk me' pungtina'i lella-dende, me' sa'i, me' anak, duk me' bulak, tiggelanne tu'u si dunya. Saguwa' makalabey isab iye kabinasahan bang iye nuhut aku. Saguwa' bisan iye bininasa,” pa'in si Isa, “inurungan du iye umul ga' tamananne la'i si ahilat. ³¹ Ekka me' dumehellu kuwe'ituhin, dumambuli du si pasōngan duk ekka dumambuli kuwe'ituhin, dumehellu du si pasōngan.”

Kamintellune pina'al we' si Isa sabab kamateynen

(Mateo 20.17-19; Lukas 18.31-34)

³² Manjari pagla'i si Isa duk me' sawe'nen si lān patakēd tudju Awrusalam, lumengngan si Isa padehellu amban siye. Kebba-kebbahan me' tindeggen duk me' mapatuhut si iye si dambulihanin tinalew. Bino'o ne isab we' si Isa patala-tala tindegne sampū' duk duwehin duk inakahan siye we' ne sabab sōng ma'umantag si iyehin.

³³ “Paka le ka'am,” pa'inne. “Kite bi inin patakēd hap Awrusalam. Pagla'i ne kite bi, aku, Anak Manusiya'in, sinōngan du pī si antanan me' nakura' me' imamin duk me' guru si sara' āgamahin. Manjari hukumande si akuhin we' pinapatey ku. Ubus sōngande du ku isab pī si antanan me' a'a duma'in Yahudi. ³⁴ Duk me' bangsa seddili inin, hinangde du ku dagey duk paglura'ande ku duk lubakande ku. Ubus bu papateyde ku. Saguwa' puwas tellum bahangi, ellum du ku balik.”

Pināku si Yakub duk Yahiyahin

(Mateo 20.20-28)

³⁵ Manjari patapit pī pu si Isa si Yakub duk Yahiya, me' anak Sebedehin. Pa'inde si iye, “Tuwan, niya' batang pāku kami si ka'u hinangnu para si kami.” ³⁶ “We' ine kabaya 'anbi hininangku para si ka'amin?” pa'in si Isa. ³⁷ Nambung siye, pa'inde, “Kabaya'an kamihin, bang ne kew ningkolo' magbaya', patingkolo'nu kami si bihingnu, dambuwa' si kanawanannu duk dambuwa' si bibangannu.” ³⁸ Saguwa' pa'in si Isa si siye, “Ga'i kata 'uhanbi bang ine pinākubi inin. Ngatu ke ka'am bininasa kuwe' sōng paminasa akuhin? Ngatu ke ka'am pinapatey kuwe' sōng pamapatey akuhin?” ³⁹ “Awe', ngatu kami,” pa'inde. Manjari pa'in si Isa si siye, “Asal bininasa du ka'am kuwe' sōng paminasa akuhin duk pinapatey du ka'am kuwe' pamapatey akuhin. ⁴⁰ Saguwa' bang pagpatingkolo' si kanawanankun atawa si bibangankun,” pa'in si Isa, “duma'in aku magbaya'in. Saguwa' me' paningkolo'an miya'an suku' si me' pinanyapan Tuhanin.”

⁴¹ Manjari pagkale tindeg si Isa sampū'in sabab pināku si Yakub duk Yahiyahin, astel siye. ⁴² Manjari ilinganan we' si Isa me' tindeggen kēmon. Pa'inne si siye, “Kata'uhanbi addat me' a'a si dunyahin. Me' nakura' me' kabangsahan seddilihin magmanda te'ed si me' a'ahin, duk me' a'a malangkewin magbaya' te'ed si me' a'aden. ⁴³ Saguwa' ka'am,” pa'in si Isa, “subey ga'i magsa miya'an. Sine-sine ka'am mabaya' pinalangkew, subey iye dara'akanbi. ⁴⁴ Duk sine-sine ka'am asal mabaya' manjari tamanan malangkewin, subey iye kuwe' banyaga' nabangan sawe'nen. ⁴⁵ Pegge' bisan aku, Anak Manusiya'in,” pa'in si Isa, “duma'in papituhankun makitabang si manusiya' saguwa' nabang manusiya'. Duk pitu ku paglilla'ku umulkun pangalekkat me' a'a ma'ekkahin supaya siye ga'i illega

sabab duseden.”

Kawuli'an we' si Isa a'a pessekin

(Mateo 20.29-34; Lukas 18.35-43)

⁴⁶ Manjari tekka si Isa duk me' tindegnen si puweblo Ariha. Pagtahala'de billa'i, ekka te'ed a'a nuhut siye. Na, niya' la'i ningkolo' si higad lān palabeyanden a'a pessek magpāku-pāku sīn. Ēnnen si Bartimiyus, anak Timiyus. ⁴⁷ Pagkalene we' si Isa, a'a Nasaretin hati' mapalabey miya'an, ngalingan iye papales, pa'inne, “O Isa, tubu' Sultan Da'ud, ma'ase' ne kew si aku.” ⁴⁸ Ekka ngamāhan iye, ga'i iye dina'ak magbukag. Saguwa' namba ne papalesne paglingannen. “O tubu' Sultan Da'ud,” pa'inne, “ma'ase' ne kew si aku.” ⁴⁹ Padeheng si Isa duk pa'inne, “Lingananun bi iye.” Manjari ilinganen ne we' de a'a mapessekin. Pa'inde si iye, “Pahāpun ateynun. Kuwat kew, i' kew linganan si Isa.” ⁵⁰ Magtawus inānan we' ne mantanen bu ne pahulangkad duk patapit iye pī pu si Isa. ⁵¹ Pa'in si Isa si iye, “Ine kabaya'annu hinangku si ka' u?” “Tuwan,” pa'inne, “kabaya'ankun makakite ne ku.” ⁵² Pa'in si Isa si iye, “Pī ne kew. Kawuli'an ne kew pegge' sandel kew si aku.” Magtawus iye makakite duk nuhut ne iye si Isa lumengngan.

11

Pamahadjede si Isahin papīne si Awrusalamin

(Mateo 21.1-11; Lukas 19.28-40; Yahiya 12.12-19)

¹ Manjari tapit ne siye si Awrusalam pegge' sōng tekka ne siye si me' kaluma'an Betpage duk Betani la'i si kūd Jaitun. Dina'ak we' si Isa duwangan tindegnen padehellu. ² Pa'inne si siye, “Pī ka'am si kaluma'an si dehelluhanbi miya'an. Pagtekkabi la'i, magtawus ka'am iyan ngite anak asnu dinagtel, ga' pe bakas kasakeyan. Lekkahanun bi duk bo'ohun bi pitu. ³ Bang niya' nilew ka'am bang we'ey eddo'bi, pa'inun bi, ‘Niya' kagunahan Panuhutanin si iye; papole'ne du balik pitu magtawus.’ ” ⁴ Na manjari pī ne duwanganin duk takitede anak asnuhin iningketan si gawang luma' si bihing kalsara. Manjari ilekkahan ne we' de. ⁵ Niya' me' a'a magtengge la'i. Sinduwehin nilew siye, pa'inde, “Hoy, we'ey lekkahanbi anak asnu iyan?” ⁶ Nambung siye kuwe' panessa' si Isa siyehin, duk pinasagadan ne we' de bino'o.

⁷ Manjari bino'o we' de anak asnuhin pī pu si Isa. Ilampiruhan we' de duk me' semmekde, ubus bu pasakey ne si Isa. ⁸ Ekka isab me' a'a la'i. Binellat we' me' a'ahin me' semmekden si lān palabeyannen. Me' sinduwehin kinanatan we' de lānin duk me' pange dawenan bakas toto'de amban dem me' kabbun, pamahadjede si Isa. ⁹ Magellang-

ellang me' a'a si dehelluhanin duk me' si dambulihanin. Pa'inde, “Pudjite bi Tuhanin. Pudjite bi pinapitu we' Tuhanin. ¹⁰ Pudjite bi matekka inin, iye mapaganti' si papu'te bi ley, Sultan Da'ud. Pudjite bi te'ed Tuhanin.”

¹¹ Manjari pagtekka si Isa si Awrusalam, pa'asek iye pī dem langgal mahadjehin. Pinayaman we' ne paliput kēmon mala'i diyalemin. Ubus paluwas iye pī si Betani magtuhut duk me' tindegne sampū' duk duwehin pegge' kohap ne.

Ngalanes kayuhin

(Mateo 21.18-19)

¹² Pagsasumu sābude maglengngan amban Betani balik hap Awrusalam inusan si Isa. ¹³ Manjari amban katalahan niya' kitene po'on kayu ēnande igira ekka dawenne. Patapit iye pī kaw du pa'in iye ngasuwa' buwa'ne. Pagabutne la'i, luwal hadja dawen takitene pegge' duma'in baytu pagbuwa' me' igira. ¹⁴ Pa'in si Isa, “Tinagna'an ma'in ga'i ne buwa' balik kayu inin.” Duk takale inin we' me' tindegne.

Pī si Isa dem langgal hadje

(Mateo 21.12-17; Lukas 19.45-48; Yahiya 2.13-22)

¹⁵ Pagtekka siye si Awrusalam, padiyalem si Isa dem langgal hadjehin duk binudjew we' ne me' a'a magdagang duk me' magbelli diyalem luma' Tuhanin. Ilintuwadan we' ne me' lamisahan me' a'a magsambi'-sambi' sīnin. Ilintuwadan isab we' ne me' paningkolo 'an me' a'a magdagang assang pagkulubanin. ¹⁶ Ga'i isab iye nganda'ak bisan sine pabutas diyalem langgal magbo'o me' kapanyapanden. ¹⁷ Magusihat si Isa, pa'inne si me' a'ahin, “Tasulat dem kitab, pa'in Tuhanin, ‘Luma'kun inēnan du luma' pangampunan me' kēmon bangsa.’ Saguwa' ka'am,” pa'in si Isa, “hininang we' bi luma' Tuhanin kuwe' luma' patapukan me' a'a panangkew.”

¹⁸ Manjari ka'akahan me' nakura' me' imamin duk me' guru si sara' āgamahin sabab hininang si Isa miya'an. Tinalew siye si iye pegge' kēmon a'a mabanesin bengngangan si usihatnen. Hangkan miha siye lān supaya tapapatayde si Isa. ¹⁹ Pagmagalib ne, paluwas si Isa duk me' tindegne amban puweblo miya'an.

Magtolo' si Isa sabab pamāku-māku si Tuhan duk sabab pagampun

(Mateo 21.20-22)

²⁰ Pagsalung ellew dambuwa'in, pagbalikde hap Awrusalam, palabey siye si antag kayu igirahin. Takitede kayuhin lanes ne sampay pī si gamutne. ²¹ Manjari ta'esseb we' si Petros bakas binissā si Isa sabab kayuhin. Pa'inne pu si Isa, “Uy, Tuwan, payamanun

be. Lanes ne kayu igira bakas sinukna'annun.”²² Pa'in si Isa si siye, “Ngandel ka'am si Tuhan.”²³ Sabennal akahante ka'am,” pa'inne, “sine-sine magpa'in si punu inin, ‘O punu, tahala' kew duk pateppad kew pī dem tahik,’ duk bang a'ahin ga'i duwe-duwehan dem ateynen saguwa' ngandel te'ed iye we' tuman du binissāne miya'an, asal hininang du miya'an para si iye.”²⁴ Hangkan hep pa'inku si ka'am, ine-ine pākubi si Tuhan, bang ka'am kahagad we' tasangkabi ne pinākubin, asal bugtu' tasangkabi du.”²⁵ Saguwa' bang ka'am sābu māku-māku si Tuhan bu niya' a'a kapeddi'an ateybi subey dahu' iye ampunbi supaya isab dusebin ampun Tuhanin, iye Samabi si surga'in.”²⁶ Pegge',” pa'in si Isa, “bang ga'i siye ampunbi, ga'i isab dusebin ampun Tuhanin, iye Samabi si surga'in.”

Tinilew we' de si Isa bang amban kapatutnen

(Mateo 21.23-27; Lukas 20.1-8)

²⁷ Manjari tekka ne siye si Awrusalam. Sasang si Isa lumengngan diyalem langgal hadjehin, patapit pī si iye me' nakura' imamin duk me' guru si sara' āgamahin duk me' kabahi'anin.”²⁸ Pa'inde si iye, “Ine kapatutnu ngahinang me' hininangnu ellew miya'an? Sine mangurungan ka'u kapatutin?”²⁹ Sambungan si Isa siye, pa'inne, “Niya' isab tilewku si ka'am. Sambunganun bi ku meke ka'am akahanku bang ine kapatutku ngahinang me' hinanganku miya'an.”³⁰ Pamandi Yahiya me' a'ahin, amban kapatutnen? Amban Tuhan ke atawa amban manusiya' hadja? Sambunganun bi ku.”

³¹ Manjari magisun-isun siye, pa'inde, “Bang sa'upama pa'inte bi we' kapatut Yahiya pamandine me' a'ahin amban Tuhan, pa'inne iyan, ‘Na we'ey Yahiya ga' kahagadbi?’

³² Saguwa' bang pa'inte bi, ‘Amban manusiya',’ na makatalew isab.” Tinalew siye si me' a'ahin pegge' kēmon a'ahin kahagad we' Yahiya asal bennal nabi Tuhanin.”³³ Hangkan nambung siye, pa'inde, “Inday, ga'i kata'uhan kami bang amban kapatut Yahiyahin.” Manjari pa'in si Isa si siye, “Na, ga'i isab ka'am akahanku bang amban kapatutku maghinang me' hininangku miya'an.”

12

Dalilan sabab likus ubasin duk me' tatunggu'nen

(Mateo 21.33-46; Lukas 20.9-19)

¹ Manjari magusihat si Isa si siye magdalilan. “Niya',” pa'inne, “a'a maglikus bāhan ubas duk binirang we' ne. Ilowangan we' ne diyawa' pagpegga'an ubasin panawutan bohe' ubasin. Ngahinang isab iye payad langkew pamantew-mantewan likusin. Manjari pinatunggu'an we' ne likusnen si me' a'a, pagbahagi'an uli tinanemnen. Ubus bu tahala'

iyē pī si lahat tala. ² Pagta'abut pagbuwa' ubasin, dina'ak we' dapu' likusin dambuwa' dara'akanne pī si me' a'a tatunggu'nen, māku bahagi'ne si me' buwa' ubasin. ³ Saguwa' siniggew iye we' me' tatunggu'in duk pinapeddi'an we' de. Pinapole' iye ga' niya' tabo 'one. ⁴ Ubus nganda'ak ne isab dapu' likusin seddili dara'akanne pī si siye. Kinakal iye we' de diyata' kōkne duk pina'iya' we' de. ⁵ Manjari nganda'ak ne isab iye seddili dara'akanne saguwa' pinapatey we' de. Ubus miya'an, ekka pe sinduwe dara'akanne dina'ak we' ne pī. Sinduwehin pinapeddi'an we' de duk sinduwehin pinapatey. ⁶ Na, dambuwa' sa' matallebbi si dapu' likusin dina'ak pī. Inin anakne lella kalasahanne te'ed.

Kakapusannen iye dina'akne mapī si siyehin. Pa'inne dem ateyne, 'Bugtu' pagaddatande anakun.' ⁷ Saguwa' pagkite me' tatunggu' likusin anakne miya'an, magisun siye. Pa'inde, 'Iye hep inin pinusaka'anin. Dayi' ka'am, papateyte bi duk likus inin tepe si kite bi.' ⁸ Manjari siniggew iye we' de, ubus bu pinapatey duk ilakasan we' de pī si bukur birang likusin. ⁹ Na," pa'in si Isa, "ine ente' hinang dapu' likus miya'an si me' tatunggu' likusnen? Hap pī iye duk papateyne siye duk patunggu'anne likusnen si seddili."

¹⁰ Tinilew siye we' si Isa, pa'inne, "Ga' ke bakas tabatsabi ayat inin tasulat dem kitab, pina'in,

'Batu tinayikutan we' me' pandey maghinang luma' batuhin, pegge' kannalde ga'i taguna, kuwe'itu iye ne miya'an batu tamanan maniya' kagunahannen.

¹¹ Hinangan Tuhanin inin, duk landu' te'ed hāp!' "

¹² Manjari, me' nakura' me' Yahudi miya'an batang ne siggewde si Isa, pegge' tahātide we' siye inandiganne si dalilan sabab likus miya'an. Saguwa' ga' iye siggewde pegge' talew siye si me' a'a mabanesin. Hangkan inambanan iye we' de duk tahala' ne siye.

Bang magbayed sukey ke si Sultan Nakura'in atawa ga'i

(Mateo 22.15-22; Lukas 20.20-26)

¹³ Niya' dina'ak we' de me' Pariseo duk me' tindeg Sultan Herod pī pu si Isa nguhi-nguhi iye si me' bissānen. ¹⁴ Pagtekkade la'i pu si Isa, pa'inde si iye, "Tuwan, kata'uhan kami we' bennal hadja me' binissānun duk ga'i kew suse bisan ine tapikil a'a si ka'uhin, bisan pe siye me' a'a taga kapatut. Duk bennal me' panolo'nu sabab me' kabaya'an Tuhan hininang manusiya'in. Akahanun kami," pa'inde, "patuhut ke si sara'te bi magbayed sukey si Sultan Nakura' bangsa Romahin atawa ga'i?"

¹⁵ Saguwa' kata'uhan si Isa pangakkalden. Pa'inne si siye, "We'ey ku suleyanbi? Mo'o ka'am pitu sīn tuwas duk tapayamanku." ¹⁶ Manjari bino'ohan ne we' de si Isa. Pa'inne si siye, "Patta' sine te' duk sulat sine si sīn inin?" Pa'inde, "Patta' Sultan Nakura'in duk sulatnen." ¹⁷ "Na," pa'in si Isa si siye, "pangurungun bi si Sultan Nakura'in suku' si

iyehin, duk pangurungun bi si Tuhan suku' si Tuhanin. (Hätinen, magbayed ka'am sukey duk pangurungun bi dibin dambūs-būs si Tuhan.)” Manjari ulali' te'ed siye si iye.

Tilewde si Isa sabab ka'ellum balik me' pateyin

(Mateo 22.23-33; Lukas 20.27-40)

¹⁸ Puwas miya'an niya' pī pu si Isa me' Sadduseo, me' Yahudi ga'i kahagad we' ellum balik me' pateyin si ellew dambuli. Tinilew iye we' de, pa'inde, ¹⁹ “Tuwan, niya' sara' pangurung Musa kite bi we' bang niya' lella bu matey iye ga' niya' anakne, subey ne maganda salinen si balu miya'an duk niya' tubu' sakanen. ²⁰ Na manjari, niya' miya'an pitu' lella magpungtina'i. Sakahin maganda, manjari matey iye ga' anakde. ²¹ Mapasunu 'in maganda si baluhin duk matey iye ga' du isab niya' anakde. Damikkiyan du isab mapasunu' si iyehin. ²² Kapitu' magpungtina'ihin magganti' nganda baluhin duk matey siye ga' niya' anakde ambanande. Si kakapusannen, matey isab dendehin. ²³ Na, Tuwan,” pa'inde, “si ellew pagellum balik me' pateyin, anda sine iye? Bu pitu' magpungtina'ihin maka'anda iye.”

²⁴ Sambungan si Isa siye, pa'inne, “Sala' ka'am. Hangkan ka'am sala', pegge' ga'i tasabutbi tasulat dem kitabin duk ga'i isab kata'uhanbi balakat Tuhanin. ²⁵ Pegge' bang ellum ne balik me' pateyin,” pa'in si Isa, “kuwe' ne siye me' mala'ikat si surga'in. Ga'i ne siye maganda atawa magella. ²⁶ Na, pasal me' a'a matey we' pinakellum balik, ga' ke bakas tabatsabi dem kitab Tawrat sabab po'on puhung makayatin? Tasulat la'i we' missā Tuhanin pu si Musa. Pa'in Tuhanin, ‘Aku Tuhan pagtuhanan disi Ibrahim duk si Isahak duk si Yakubin.’ ²⁷ Tuhanin Tuhan me' ma'ellumin duma'in Tuhan me' pateyin. (Hätinen we' bisan disi Ibrahim duk Isahak duk si Yakub tiggel ne matey, ellum siye la'i si surga' pegge' inisbat pe we' de Tuhanin.) Sala' te'ed ka'am si pamikilbin.”

Da'akan malangkewin

(Mateo 22.34-40; Lukas 10.25-28)

²⁸ Manjari niya' guru si sara' āgama nengge-nengge la'i duk takalene pagpasuweyanden. Pagtapandogane we' hāp panambung si Isa siyehin, patapit iye pī nilew si Isa. “Tuwan,” pa'inne, “inggehin da'akan malangkew amban kēmonin?” ²⁹ Nambung si Isa, pa'inne, “Da'akan malangkew amban kēmonin inin: ‘Me' a'a bangsa Isra'il, pakale ka'am. Tuhanin, Panuhutanten bi dambuwa'-buwa' iye Tuhanin. ³⁰ Subey kalasahannu Tuhanin, Panuhutannun, dambūs-būs ateynun duk pikilannun duk basagnun.’ Iye inin,” pa'in si Isa, “da'akan malangkew amban kēmonin. ³¹ Duk da'akan mapasunu'in inin: ‘Subey kalasahannu sawe'nun kuwe' pangalasanu dinun.’ Ga' niya'

palangkew da'akan amban da'akan duwe inin.”

³² Pa'in guru sara'in pu si Isa, “Tumu'un iyan, Tuwan. Bennal binissānun we' dambuwa '-buwa' du Tuhanin duk ga' niya' seddili amban iye. ³³ Duk subey a'ahin kalasahanne Tuhanin dambūs-būs ateynen duk pikilannen duk basagnen. Duk subey isab kalasahanne pagkasinen kuwe' pangalasanen dinen. Bang tuhutne inin, hāp pe te'ed inin amban magkuluban iye hayep ineggas atawa nōngan ine-ine si Tuhan.”

³⁴ Pagtapandoga si Isa we' lalem pikilannen pegge' patut te'ed panambungnen, pa'inne si iye, “Bang pasōngnu pamikilnu iyan, mura kew pagbaya'an Tuhanin.” Puwas miya 'an, ga' ne niya' a'a makatawakkal nilew si Isa ine-ine.

Panilew sabab Almasihin

(Mateo 22.41-46; Lukas 20.41-44)

³⁵ Manjari, sābu si Isa magusihat dem langgal hadje, tilewne siye, pa'inne, “We'ey me' guru si sara' āgamahin magpa'in we' Almasihin tubu' Sultan Da'ud ko'? ³⁶ Bu si Da'ud ne te'ed mamissāhin sābu pagbaya'an iye we' Niyawa Sutsihin, pa'inne,

‘Missā Tuhanin si Panuhutankun.

Pa'in Tuhanin, dayi' kew, ningkolo' kew tu'u si kanawananku, tu'u si paningkolo'an mabangsahanin.

Bettadku du me' bantanun diyawa' pat bettisnu.’

³⁷ Na, payamanun bi,” pa'in si Isa, “bang si Da'ud pangēne Almasihin Panuhutanne, bugtu' duma'in hadja iye tubu'ne saguwa' langkew pe iye amban si Da'ud.”

Me' a'a mabanesin kēgan pakale si me' usihat si Isahin.

Paghalli'anun bi me' guru si sara' āgamahin

(Mateo 23.1-36; Lukas 20.45-47)

³⁸ Manjari sābu magusihat pe si Isa, pa'inne, “Paghalli'-halli'anun bi me' guru si sara' āgamahin. Sinna siye lumengngan magsemmek taha' duk sinna siye sinalam si me' tabu 'an. ³⁹ Bang dem langgal, mabaya' siye ningkolo' si me' paningkolo'an para si me' a'a pinagaddatanin. Damikkiyan bang siye si me' pagjamu-jamuhan, kabaya'anden ningkolo' si me' paningkolo'an mabangsahanin. ⁴⁰ Saguwa' siye,” pa'in si Isa, “sinigpitan we' de me' dende baluhin supaya ta'eddo'de me' luma'den, duk magsambahayang siye pataha' magmā-mā we' a'a hāp siye. Bugtu' hukuman hadje tasangkaden si ahilat.”

Sīn pangurung dende baluhin

(Lukas 21.1-4)

⁴¹ Manjari ningkolo' si Isa paharap si pangisi-ngisihan sīn dem langgal hadjehin. Pinayam-payaman we' ne me' a'ahin ngalabo' sīn dem pangisi-ngisihanin. Ekka me' a'a dayahan ngalabo' sīn ekka. ⁴² Manjari niya' tekka pī dambuwa' dende balu, miskin te'ed. Ngalabo' iye duwek kayu' sīn peyat, kulang du halga'nen. ⁴³ Manjari ilinganan we' si Isa me' tindeggen pī patapit si iye. Pa'inne si siye, “Sabennal akahante ka'am, dende balu mamiskin inin, labi pe sīn talabo'nen amban kēmon siye me' mangalabo' sīnin. ⁴⁴ Pegge' siye kēmon,” pa'in si Isa, “ngurung siye amban alata'de maglabi-labihin. Saguwa' dende inin, bisan iye miskin, pinangurung we' ne kēmon sīnnen bisan didda' panabangne sukalnen.”

13

Pina'al we' si Isa pamagka'at langgal hadjehin

(Mateo 24.1-2; Lukas 21.5-6)

¹ Manjari sābu si Isa paluwas amban langgal mahadjehin, dambuwa' me' tindeggen nambat, pa'inne, “Uy, Tuwan. Makasinna-sinna pahāp me' batu hinang langgal inin. Asal hāp te'ed bantuk langgal inin.” ² Pa'in si Isa si siye, “Langgal mahadje inin ujud hebba' du. Niya' ellew si pasōngan, ga' du iyan niya' ta'lebbi tu'u me' batu magbangkat-bangkit iyan, saguwa' kēmon kinanat-kanat du.”

Me' kasasewan duk kabinasahan

(Mateo 24.3-14; Lukas 21.7-19)

³ Manjari sasang si Isa ningkolo' si kūd Jaitun paharap tudju langgal hadjehin, hap pī si iye si Petros duk si Yakub duk Yahiya duk Andariyas, siye-siye hadja. ⁴ Tinilew si Isa we' de, pa'inde, “Akahanun kami, sumiyan umantag me' pina'innu miya'an? Ine tanda' mapaguwa'in bang sōng ne umantag me' kēmon miya'an?”

⁵ Pa'in si Isa si siye, “Pahatul-hatul ka'am duk ka'am ga'i ka'akkalan. ⁶ Pegge' ekka iyan pitu magēnan ēnkun duk magpa'in we' siye ne Almasihin. Duk ekka iyan ka'akkalande. ⁷ Duk bang ka'am makakale sabab magbono' dem lahat, atawa suwi-suwi sabab magbono' si me' lahat tala, da'a ka'am tinalew. Kēmon inin subey umantag saguwa' duma'in pe inin ellew kiyamat. ⁸ Pegge' dambuwa' bangsa,” pa'in si Isa, “magbono' iyan duk bangsa seddili. Duk dambuwa' pagsultanan magbono' iyan duk pagsultanan seddili. Duk niya' iyan me' linug si me' kalahat-lahatan si dunya duk niya' unus si me' kalahatan. Saguwa' inin panagna'an me' katiksa'an si dunyahin hadja. Kēmon inin, dalil dende sōng nganak duk nagna' peddi'an ne.

⁹“Subey ka'am pahatul-hatul si dibi,” pa'in si Isa. “Pegge' sōngan me' a'a du ka'am iyan si me' hukum duk paglubakande ka'am dem me' langgal. Niya' ellew si pasōngan, nengge du isab ka'am iyan si harapan me' gubnul duk me' sultan pegge' nuhut ka'am aku duk ta'akabi ne si siye aka-aka mahāp sabab akuhin. ¹⁰ Pegge' meke kiyamat dunyahin, subey dahu' aka-aka mahāpin pinasampay si kēmon kabangsa-bangsahan,” pa'in si Isa. ¹¹“Na, bang ka'am sinigge' duk bo'ode binistiga, da'a ka'am magsuse andang bang ine binissābin pamēbbegbi dibin. Saguwa' bissāhun bi ine-ine pangurung si ka'am si waktu miya'an, pegge' duma'in amban ka'am binissābin saguwa' amban Niyawa Sutsihin. ¹² Si pasōngan,” pa'inne, “niya' iyan me' a'a, sōngan me' pungtina'iden siye dina'ak pinapatey. Niya' isab iyan me' anak, sōngan samaden siye dina'ak pinapatey. Duk me' anakin bantahande matetto'aden duk da'akde matetto'aden pinapatey. ¹³ Duk ka'am me' tindegkun,” pa'in si Isa, “kabunsihan du ka'am we' kēmon a'a pegge' nuhut ka'am aku. Saguwa' sine-sine nandal sampay si tamanan kabinasahan inin, taga umul du si surga' ga' niya' tamananne.”

Katika'an mangga' niya' sali'nen

(Mateo 24.15-28; Lukas 21.20-24)

¹⁴“Na, si pasōngan, niya' iyan takitebi makapagka'at duk ngandiyawa'an Tuhanin la'i si antag ga'i patut pala'ihannen. Bang takitebi inin subey ne me' a'a mala'i si Yahudiyahin lahi pī si me' kapunuhan. (Ambat mamatsa inin sabutanne.) ¹⁵ Duk bang niya' a'a si luwasan luma'ne, subey ne iye ga'i padiyalem ngeddo' ine-ine, saguwa' subey ne iye lahi. ¹⁶ Duk mala'i si tana'nen subey ne ga'i balik pī si luma'ne ngeddo' me' semmeknen. ¹⁷ Andū', maka'ase'-ase' me' mabettengin duk me' maganak diki'in la'i si me' ellew ī'. ¹⁸ Māku-māku ka'am si Tuhan karayaw ga'i du inin umantag si tempo ga'i hap lahatin. ¹⁹ Pegge' si me' ellew ī',” pa'in si Isa, “niya' iyan katiksa'an hadje, ga' niya' sali'ne kemuwe tagna' pinapanjari we' Tuhanin dunyahin sampay kuwe'itu. Duk puwas inin, ga'i ne te'ed kabalikan. ²⁰ Duk bang ga'i kulangan Tuhanin me' ellew katiksa'an ī',” pa'in si Isa, “ga' niya' a'a ellum. Saguwa' sabab me' a'a tapene'nen, me' a'a manuhut iyehin, kulangan Tuhanin du me' ellew ī'.

²¹“Duk bang niya' si ellew ī' magpa'in si ka'am, ‘O, payamanun bi, tiya' Almasihin!’ atawa ‘Payamanun bi, ī' iye la'i!’ - da'a te'ed kahagadun bi. ²² Pegge' si me' ellew ī', niya' iyan paguwa' me' a'a magpa'in we' Almasihin siye bu ga'i bennal. Niya' isab iyan me' a'a magpa'in we' nabi siye bu ga'i to'o. Duk magpakite siye iyan me' tanda' duk me' hinangan maka'ulali' supaya bang makajari, tabo'ode pasape' me' a'a tapene' Tuhanin.

²³ Saguwa' subey ka'am papateng-pateng,” pa'in si Isa. “Bakas ne ka'am akahanku

andang sabab me' inin pādṗād ga' pe umantag.”

Papitu Anak Manusiya'in

(Mateo 24.29-31; Lukas 21.25-28)

²⁴“Manjari si me' ellew ī’,” pa'in si Isa, “pagubus me' katiksa'an miya'an, ngalindem mata ellewin, duk bulanin ga'i ne danta'. ²⁵ Me' pote'anin magkalabo'-labo' amban diyata' langit duk me' bayu'an diyata' langitin tahala' amban lugalden. ²⁶ Manjari pagubus inin, kite de du ku, Anak Manusiya'in, pitu dem inalak. Takite me' a'ahin du sahayakun duk balakatku mahadjehin. ²⁷ Duk da'akku du pitu me' mala'ikatin nipun me' a'a tapene'kun amban ka'ampat pidjū alamin.”

Pamintangan si po'on kayuhin

(Mateo 24.32-35; Lukas 21.29-33)

²⁸“Pandogahanun bi kayu igirahin,” pa'in si Isa. “Bang numbu' me' dawennen, kata'uhanbi we' sōng baytu panas ne. ²⁹ Damikkiyan isab, bang takitebi umantag ne me' pina'inku miya'an, kata'uhanbi we' asal tapit ne te'ed pabalikkun. ³⁰ Sabennal akahante ka'am,” pa'in si Isa, “ga'i pe ubus matey kēmon a'a ma'ellum kuwe'itu inin, tekka ne me' bakas pina'inku inin. ³¹ Palabey hadja langitin duk dunyahin, saguwa' bang bissākun asal ga'i usa'.”

Ga'i kata'uhan waktunen

(Mateo 24.36-44)

³²“Saguwa' ga' niya' ngata'u bang ellew ine atawa waktu ine papituku balik si pasōnganin. Bisan me' mala'ikat si surga'in ga'i kata'uhande. Bisan aku, Anak Tuhanin, ga'i du isab kata'uhanku. Luwal Samaku Tuhanin mangata'uhin. ³³ Hangkan papateng-pateng ka'am,” pa'in si Isa. “Da'a ka'am lipat pegge' ga'i kata'uhanbi bang sumiyan inin umantag. ³⁴ Dalilne inin, dambuwa' a'a lumengngan hap lahat seddili. Sōng patahala'nen, pinangandel we' ne luma'nen si me' dara'akannen. Inurungan siye dangan-dangan hinangden. Duk tunggu' gawangin da'akne ga'i lipat. ³⁵ Hangkan hep,” pa'in si Isa, “da'a ka'am lipat pegge' ga'i kata'uhanbi bang sumiyan tekka dapu' luma'in. Bang magalib ke, atawa tenga' bahangi ke, atawa dayi' ellew ke, atawa salung ke. ³⁶ Pegge' kaw iye bessuwang tekka duk tasa'utne ka'am tuli. ³⁷ Na, pina'inku si ka'am inin, pa'inku isab si kēmon a'a: Da'a te'ed ka'am lipat.”

Pagisun la'at para pu si Isahin

(Mateo 26.1-5; Lukas 22.1-2; Yahiya 11.45-53)

¹ Na, duwem bahangi pe meke pagkādja'an ēnande Kādja'an Pangessebanin duk kādja'an pagkakande pan ga'i sinagetan pasuligin. Me' nakura' imamin duk me' guru si sara' āgamahin, pinikil-pikil we' de bang sa'ingge paniggewde duk pamapateyde si Isahin duk ga'i kata'uhan me' a'ahin. ² “Da'a bang baytu kādja'an inin,” pa'inde, “kaw hewuhala' me' a'ahin.”

Pamu'us isellan bengngi si kōk si Isahin

(Mateo 26.6-13; Yahiya 12.1-8)

³ Na, la'i si Isa si Betani. La'i iye mangan si luma' si Simon, a'a bakas inipulin. Manjari sasangde mamanganin, niya' dende tekka pī magbo'o isellan bengngi. Pangisihannen batu alabaster hininangin. Isellan bengngi miya'an inēnan narda, ga' lamud-lamudne duk mahalga' te'ed. Manjari pinessa' we' dendehin pangisihan isellan bengngihin duk binu'usan we' ne isellanin diyata' kōk si Isa. ⁴ Saguwa' niya' me' a'a mala'ihin astel duk magbissā-bissā siye. “We'ey isellan bengngi miya'an pinaka'atan sa miya'an?” pa'inde. ⁵ “Gam pe miya'an pinabellihan labi tellu hatas pilak duk ulinen pangurung si me' mamiskinin.” Hangkan inamāhan te'ed we' de dendehin. ⁶ Saguwa' pa'in si Isa si siye, “Pasagadanun bi iye. We'ey iye sasewbi? Hāp hininangne si aku inin. ⁷ Pegge' mamiskinin,” pa'in si Isa, “ga'i du usa' amban ka'am, duk sumiyān-sumiyān ka'am mabaya', kapanabang ka'am si siye. Saguwa' aku, ga'i ku teteg tu'u si ka'am. ⁸ Dende inin, hininang we' ne tage'esnen. Inisellanan we' ne andang barankun panyap pangubul akuhin. ⁹ Duk sabennal akahante ka'am,” pa'in si Isa, “antag-antag si tibu'ukan dunya minahalayak aka-aka mahāpin, inaka-aka du isab tahinang dende si aku inin, pangesseb-ngesseban me' a'ahin iye.”

Pa'isun si Judas muddihan si Isa

(Mateo 26.14-16; Lukas 22.3-6)

¹⁰ Manjari pagubus miya'an, si Judas Iskariyot, dambuwa' si me' tindeg si Isa sampū' duk duwehin, hap pī si me' nakura' me' imamin supaya tabuddihanne si Isa duk tasōnganne si siye. ¹¹ Na, pagkalede pina'in si Judasin, sinna te'ed siye duk nanggup siye ngurungan iye sīn. Manjari puwas miya'an, miha ne si Judas waktu hāp panōngne si Isa si siye.

Magpanyap disi Isa para si pagjamu-jamuhan Pangessebanin

(Mateo 26.17-19; Lukas 22.7-13)

¹² Na, ta'abut ne tagna' ellew kādja'anin pagkakande pan ga'i sinagetan pasuligin. Ellew miya'an subey me' a'ahin numbali' anak bili-bili kakande pangesebande pamaluwas Tuhan bangsaden amban kamatey la'i si lahat Misil awwalley. Tinilew si Isa we' me' tindeggen, pa'inde, “Tuwan, antag kami kabaya'annu pī manyapan ka'u pamanganannu pagkādja'an inin?” ¹³ Dina'ak we' si Isa me' tindeggen duwangan duk pa'inne si siye, “Pī ka'am dem puweblo miya'an. Niya' iyan a'a tasampangbi la'i magbo'o kombo' isihan bohe'. Nuhut ka'am iye. ¹⁴ Duk bang ne iye pa'asek dem luma', pa'inun bi si dapu' luma' miya'an, ‘Dina'ak kew tinilew we' guruhin bang antag ko' bilik pagjamu-jamuhanne duk me' tindeggen para si Kādja'an Pangesebanin.’ ¹⁵ Manjari niya' iyan pakitehanne ka'am bilik luha la'i diyata' luma',” pa'in si Isa. “Andang ne panyap bilik miya'an. La'i ne ka'am maghatul kinakanten bi.” ¹⁶ Manjari lumengngan ne me' tindegne duwanganin pī si puweblo duk takitede la'i sa pangaka si Isa siyehin. Duk maghatul ne siye la'i para si pagjamu-jamuhan Pangesebanin.

Tamanan pamangan si Isa duk me' tindeggen

(Mateo 26.20-30; Lukas 22.14-20; Yahiya 13.21-30; 1 Korinto 11.23-25)

¹⁷ Pagsangem ne, hap pī ne si Isa si luma' miya'an magtuhut duk tindegne sampū' duk duwehin. ¹⁸ Sasangde ningkolo' si lamisahan magkakan, pa'in si Isa si me' tindeggen, “Sabennal akahante ka'am, niya' dangan si ka'am muddihan aku, sawe'ku magtuhut mangan.” ¹⁹ Magtawus siye dukka duk magganti' siye nilew iye. Pa'in dangan-dangan, “Bugtu' duma'in aku, Tuwan, ē'?” ²⁰ Nambung si Isa, pa'inne, “Mamuddihan akuhin dangan ka'am duk magsawu kami mangan si dambuwa' pinggan. ²¹ Aku inin, Anak Manusiya'in,” pa'in si Isa, “matey du ku pegge' iye iyan ganta'ankun sa sinulat dem kitabin. Saguwa' maka'ase'-ase' te'ed a'a mamuddihan Anak Manusiya'in. Gam pe a'a miya'an ga' inanakan.”

²² Sasangde mamanganin, ngeddo' si Isa pan duk pagubus iye magpasalamat si Tuhan, kinepak-kepak we' ne bu pinangurung we' ne si siye. Pa'inne, “Ngeddo' ka'am. Pan inin barankun.” ²³ Manjari ngeddo' iye sawan duk pagubus iye magpasalamat si Tuhan, pinangurung we' ne si siye duk nginum siye kēmon. ²⁴ Pa'in si Isa si siye, “Inin laha'kun sōng bu'us sabab me' a'a ekka. Inin tanda' we' tamanan Tuhanin du janji'nen. ²⁵ Sabennal akahante ka'am, puwas inin ga'i ne ku nginum bohe' ubas balik samanta'an ga'i pe ku nginum ininum ba'ahuhin dem pagbaya'an Tuhanin.” ²⁶ Manjari ngalang siye dambuwa' kalangan pamudji Tuhan, ubus bu paluwas ne siye pī si kūd Jaitun.

Pina'al pamasuwey si Petrosin

(Mateo 26.31-35; Lukas 22.31-34; Yahiya 13.36-38)

²⁷ Pa'in si Isa si siye, “Kēmon ka'am, ambananbi du ku. Pegge' tasulat inin dem kitab, pina'in, ‘Da'akku pinapatey magbantey bili-bilihin, manjari me' bili-bilinen magkanat-kanat.’” ²⁸ Saguwa' pagellum ne ku balik, magkasuwa' du kite bi. Padehellu ku amban ka'am pī si lahat Jalil.” ²⁹ Manjari pa'in si Petros si iye, “Bisan kēmon siye ngambanan ka'u, Tuwan, saguwa' aku, asal ga'i kew ambananku.” ³⁰ Pa'in si Isa si iye, “Sabennal akahante kew, sangem inin du, ga'i pe manukin makatingkowak minduwe, kapamasuwey ne kew mintellu we' ga'i ku kata'uhannu.” ³¹ Saguwa' pasōng si Petros missā pinamuwakkad, pa'inne, “Bisan pe ku matey patuhut si ka'u, asal ga'i kew te'ed pasuweyanku.” Duk kēmon siye, inin isab binissāden.

Si Isa ngampun si Tuhan la'i si kabbun Getsemane

(Mateo 26.36-46; Lukas 22.39-46)

³² Manjari palanjat siye pī si kabbun inēnan Getsemane. Pa'in si Isa si me' tindeggen, “Ningkolo' ka'am tu'u tiggelanku la'i māku-māku si Tuhan.” ³³ Duk bino'o we' ne si Petros duk si Yakub duk si Yahiya. Nagna' iye kebba-kebbahan duk sasew dem ateynen. ³⁴ Manjari pa'inne si siye, “Ateykun dukka te'ed, agen-agen makamatey aku. Pa'amban ne ka'am tu'u duk magjaga ka'am.”

³⁵ Manjari lumengngan iye patala-tala duk pasujud iye diyata' bulak duk ngampun iye si Tuhan we' bang makajari ga'i pina'antag si iye kabinasahan sōng matekka si iyehin.

³⁶ Duk pa'inne, “O Amma', kēmon tahinangnu. Bang kew mabaya' da'a ku pasagadanun bininasa. Saguwa' duma'in tinuhutin kinabaya'ankun, saguwa' kinabaya'annun.”

³⁷ Manjari balik iye pī si me' tindeggen duk takitene siye kapatuli. Pa'inne pu si Petros, “O, Simon, tuli kew? Ga'i kew kapagjaga bisan da ora?” ³⁸ Papateng-pateng ka'am duk māku-māku ka'am si Tuhan supaya ka'am ga'i tabo'o we' sassat. Tapikil we' atey saguwa' ga'i ka'anggawta'an we' baran.”

³⁹ Manjari tahala' ne isab si Isa duk māku-māku iye, binalik we' ne bakas binissāne si Samanen. ⁴⁰ Ubus balik ne isab iye pī si me' tindeggen duk takitene siye kapatuli pegge' kinaru' te'ed siye. Ga'i kata'uhande bang ine panambungde si Isahin.

⁴¹ Pagbalik si Isa kamintellunen, pa'inne si siye, “Tuli pe ka'am duk pahali pe? Sarang ne iyan. Tekka ne waktuhin. Aku, Anak Manusiya'in, sōng sinōngan ne si antanan me' a' a' dusehan. ⁴² Kuwat ka'am, sūng ne kite bi. Payamanun bi, tiya' ne a' a' mamuddihan akuhin.”

Paniggew pu si Isahin

(Mateo 26.47-56; Lukas 22.47-53; Yahiya 18.3-12)

⁴³ Manjari sasang si Isa pe mamissāhin, tekka si Judas. Dambuwa' iye si me' sampū' duk duwe tindeg si Isahin. Banes te'ed a'a nuhut si Judas magbarung duk magbo'o me' kakakal. Siye miya'an dina'ak pī we' me' nakura' imamin duk me' guru si sara' āgamahin duk me' kabahi'anin. ⁴⁴ Ka'urungan siye indan we' si Judas. Bakas pa'inne hep si siye, “Sine-sine ūkku, iye ne iyan a'ahin. Siggewun bi iye duk bo'ohun bi tahala' duk banteyanun bi pinahāp-hāp.”

⁴⁵ Manjari pagtekkade la'i, magtawus si Judas patapit pu si Isa duk pa'inne, “Tuwan.” Bu inūk si Isa we' ne. ⁴⁶ Manjari siniggew ne si Isa we' de duk inantan we' de pahaget. ⁴⁷ Saguwa' niya' dambuwa' me' magtengge matapitin, ngurus barungnen duk pineddang we' ne dara'akan imam nakura'in, duk butas tayingenen. ⁴⁸ Manjari pa'in si Isa si me' maniggew iyehin, “We' kannalbi mundu ku hangkan ka'am pitu niggew aku magbarung duk magbo'o me' kakakal? ⁴⁹ Ellew-ellew la'i ku magusihat dem langgal hadje. La'i du ka'am saguwa' ga' ku siggewbi la'i. Saguwa',” pa'inne, “subey katumanan kēmon tasulat dem kitabin.” ⁵⁰ Manjari kēmon tindeg si Isahin nayikutan iye duk lahi siye.

⁵¹ Manjari niya' isab la'i dambuwa' subul patuhut pu si Isa. Magdikat hadja iye. Sōng isab iye siniggew we' de. ⁵² Saguwa' inambanan we' ne dikatnen duk magubas iye magkuwantang.

Si Isa si harapan me' kakunsihalanin

(Mateo 26.57-68; Lukas 22.54-55, 63-71; Yahiya 18.13-14, 19-24)

⁵³ Manjari bino'o we' de si Isa pī si luma' imam nakura'in. Duk magtipun isab la'i kēmon nakura' imamin duk me' kabahi'anin duk me' guru si sara' āgamahin. ⁵⁴ Na, si Petros paturul pu si Isa saguwa' patala-tala, sampay pī diyalem lame luma' imam nakura'in. Ningkolo' iye duk me' guwaldiyahin si bihing ebbut ngindāng.

⁵⁵ Manjari me' nakura' imamin duk me' kakunsihalanin miha pureba panuntutande si Isa supaya iye tapapateyde. Saguwa' ga' niya' kasuwa'de panuntutande iye. ⁵⁶ Ekka naksi' kuntara pu si Isa saguwa' ga'i bennal duk ga'i maguyun me' bissāden.

⁵⁷ Ubus niya' sinduwe kuwat naksi' kuntara pu si Isa ga'i du isab bennal. ⁵⁸ Pa'inde, “Bakas takale kami a'a inin magpa'in we' larakne ko' langgal mahadjehin, hininang we' manusiya', duk dem tellu ellew matengge ko' iye seddili saguwa' duma'in a'a mangahinang iyehin.” ⁵⁹ Saguwa' bisan pe kuwe' miya'an panaksi'den, ga' du maguyun me' bissāden.

⁶⁰ Manjari nengge imam nakura'in la'i si tengnga'de nilew si Isa. Pa'inne, “Ga' niya'

sambungnu si me' tuntutde si ka'u inin?"⁶¹ Saguwa' ga' si Isa nambung. Manjari tinilew iye balik we' iman nakura'in, pa'inne, "Ka'u ne ke Almasihin, Anak Tuhanin?"⁶² "Aku ne," sambung si Isahin. "Duk kitebi du ku iyan, aku, Anak Manusiya'in, ningkolo' si kanawanan Tuhan Mabalakatanin. Duk kitebi du ku iyan pitu magtuhut duk me' inalak amban diyata' langit."⁶³ Manjari ginaret we' imam nakura'in semmeknen hawal peddi' ateynen. Duk pa'inne, "We'ey pe kite bi subey miha me' saksi'?"⁶⁴ Takalebi ne binissāne miya'an, kuwe' Tuhanin iye. Ine hukumanbin?" Pa'inde kēmon, "Hukuman kamihin we' subey iye pinapatey."

⁶⁵ Manjari sinduwe me' a'ahin nagna' ngalura'an iye. Binennesan isab we' de luwenen duk pinagsuntukan iye we' de. Pa'inde si iye, "Na, untukun ko', sine manuntut ka'uhin." Duk sinampak isab iye we' me' guwaldiyahin pangeddo'de iyehin.

Masuwey si Petros we' ga'i kata'uhanne si Isa

(Mateo 26.69-75; Lukas 22.56-62; Yahiya 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Manjari sasang si Petros la'i si lame, niya' dambuwa' dende dara'akan imam nakura'in hap pī la'i. ⁶⁷ Pagkitene si Petros ngindāng, dinendengan te'ed iye we' ne duk pa'inne, "Oy, ka'u isab bakas sawe' a'a Nasaret miya'an, si Isa." ⁶⁸ Saguwa' masuwey si Petros, pa'inne, "Ga'i kata'uhanku duk ga'i tasabutku bang ine binissānu iyan." Duk magtawus iye tahala' tudju tarangka. Manjari ningkowak manukin. ⁶⁹ Takite ne isab iye balik we' dende dara'akan miya'an duk pa'in dendehin si me' a'a magtengge mala'ihin, "A'a miya'an sawe'de isab." ⁷⁰ Saguwa' masuwey ne isab si Petros. Ga' du tiggel, me' a'a magtengge mala'ihin magpa'in pu si Petros, "Ga'i kew kapamasuwey we' duma'in kew sawe'de pegge' a'a Jalil du kew isab." ⁷¹ Saguwa' nukna'an si Petros dinen duk napa iye. Pa'inne, "Asal ga'i kata'uhanku a'a pagbissābi iyan." ⁷² Magtawus tingkowak manukin. Kaminduwenen ne inin. Manjari ta'esseb we' si Petros bakas pina'in si Isa si iyehin, "Ga'i pe makatingkowak manukin minduwe, kapamasuwey ne kew mintellu we' ga'i ku kata'uhannu." Sakali' tapikil si Petros inin, magtangis iye.

15

Si Isa si harapan Pilatus

(Mateo 27.1-2, 11-14; Lukas 23.1-5; Yahiya 18.28-38)

¹ Pagsakali' ne salung, magtipun me' nakura' imamin duk me' kabahi'anin duk me' guru si sara' āgamahin. Siye me' kakunsihalan mangahukumin. Magisun siye bang inumeyde pu si Isahin. Manjari pagubus siye magisun, iningketan we' de si Isa duk bino

'o we' de pī sinōngan pu Pilatus. ² Tilew Pilatus iye, pa'inne, “Sultan me' Yahudihin ke kew?” Nambung si Isa, pa'inne, “Iye du pina'innu iyan.” ³ Na, ekka tuntut me' nakura' imamin si iye. ⁴ Tinilew iye balik we' Pilatus, pa'inne, “Ga' niya' panambungnu? Payamanun ka'ekka tuntutde si ka'u.” ⁵ Saguwa' ga' ne nambung si Isa, hangkan ulali te 'ed Pilatus.

Si Isa ilabo'an hukuman pinapatey

(Mateo 27.15-26; Lukas 23.13-25; Yahiya 18.39-19.16)

⁶ Na kahaba' tahun, bang baytu Kādja'an Pangesseban, iye addat Pilatusin maluwas iye dambuwa' pilisu, sine-sine pāku me' a'ahin pinaluwas. ⁷ Masa miya'an, niya' la'i a'a kinalabusu. Ēnnen Barabbas. La'i iye magtuhut duk me' sawe'ne bakas manguntarahan gubelnohin duk makapapatey iye me' a'a masa miya'an. ⁸ Ekka me' a'a pī pu si Pilatus duk pināku we' de we' maluwas iye dambuwa' pilisu sa addat luwal hininangne tahun-tahunin. ⁹ Tinilew siye we' Pilatus, pa'inne, “Mabaya' ka'am paluwasku si ka'am Sultan me' Yahudihin?” ¹⁰ Hangkan siye tinilew we' ne sa miya'an pegge' kata'uhanne we' sinōngan si Isa we' me' nakura' imamin si iye, pegge' kinimbūhan si Isa we' de.

¹¹ Saguwa' me' a'a mabanesin tasege' we' me' nakura' imamin we' subey pākude si Barabbas pinaluwasin, duma'in si Isa. ¹² Pa'in si Pilatus ne isab si siye, “Inumeyku si a'a inēnanbi Sultan me' Yahudi inin?” ¹³ Magkalolop siye, pa'inde, “Lansangun iye diyata' olom.” ¹⁴ Pa'in Pilatus si siye, “We'ey? Ine la'at tahnangnen?” Saguwa' pasōng ne siye magkalolop, pa'inde, “Lansangun iye diyata' olom.” ¹⁵ Manjari kabaya'an Pilatusin we' duhulanne kabaya'an me' a'a mabanesin, hangkan pinaluwas we' ne Barabbas si siye. Duk pagubus si Isa da'akne ilubakan, sinōngan ne iye we' Pilatus supaya iye talansang diyata' olom.

Hinang dagey si Isa we' me' sundaluhin

(Mateo 27.27-31; Yahiya 19.2-3)

¹⁶ Manjari bino'o si Isa tahala' we' me' sundaluhin pī si lame astana' gubnulin. Duk ilingan we' de patipun kēmon sundalu da kumpanyahin. ¹⁷ Manjari pinasemmekan we' de si Isa semmek taluk kuwe' bantuk semmek sultan. Ubus ngalakal isab siye bāhan luhihan, hininang kuwe' korona sultan, bu pinapī we' de si kōkne. ¹⁸ Manjari magmā-mā pinahadje si Isa we' de, pa'inde, “Assalamu alaikum, Sultan me' Yahudihin.”

¹⁹ Pinaglubakan we' de kōk si Isahin duk kayu-kayu, duk pinaglura'an iye we' de. Ubus pasujud siye si iye. ²⁰ Pagubus iye hinangde dagey, iluwasan we' de semmek talukin bu pinasemmekan iye balik duk semmekne tagna'in. Ubus bino'o ne iye we' de pabukut duk

ne iye talansang diyata' olom.

Pangalansang si Isa diyata' olomin

(Mateo 27.32-44; Lukas 23.26-43; Yahiya 19.17-27)

²¹ Manjari niya' a'a pabutas, ēnnen si Simon, a'a amban lahat Kirene. Bakas amban lahat diyata' iye balik pī si puweblo. Si Simon inin sama Iskandal duk si Rupus. Ginagahan iye we' me' sundaluhin dina'ak pinanangkit olom sōng pangalansangan si Isahin. ²² Bino'o we' de si Isa pī si lugal inēnan Golgota. Hāti ēn miya'an, “Lahatan Bungkug.” ²³ Pagla'i ne si Isa, niya' sōng pama'inumde iye bohe' ubas sinagetan tambal inēnan mira. Saguwa' ga' tayima'ne. ²⁴ Manjari ilansang ne iye we' de diyata' olom bu pinatengge we' de olomin. Pinagbahagi'-bahagi'an we' me' sundaluhin me' semmek si Isahin. Maglegot siye magda'agan duk kata'uhande bang semmek inggehin da'agan dangan-danganin. ²⁵ Ellet lettu duk salung pangalansangde iye diyata' olomin. ²⁶ Duk tuntutan si iyehin sinulat diyata' olom sa inin: “Inin Sultan me' Yahudihin.” ²⁷ Duk niya' duwangan mundu pinasumbaya' pu si Isa ilansang diyata' olomde. ²⁸ Dambuwa' olomin pinatengge si kanawanne duk dambuwa'in si bibanganne.

²⁹ Duk me' a'a mapalabeyin, pinagsayehan iye we' de. Magkeleng-keleng siye duk pa'inde, “Aha. Pa'innu talaraknu langgal hadjehin, ubus bu patenggeni balik dem tellu ellew. ³⁰ Bang tatabangnu dinun, duwa'i kew amban olom iyan.” ³¹ Damikkiyan isab me' nakura' imamin duk me' guru si sara' āgamahin pagudji'ande iye, pa'inde, “Tatabangne a' a seddilihin saguwa' dinen ga'i tatabangne. ³² Iye ko' Almasihin, sultan me' Isra'ilin, na, ambat iye duwa'i amban olom iyan. Bang takitete iye duwa'i, na, kahagad ne kite.” Duk me' ilansang pinasumbaya' si iyehin, missā-missāhan iye du isab.

Kamatey si Isahin

(Mateo 27.45-56; Lukas 23.44-49; Yahiya 19.28-30)

³³ Na, paglettu ne ellewin, maglindem dem tibu'ukan lahat miya'an sampay lisag tellu kohapin. ³⁴ Paglisag tellu ne, magkilahap si Isa papales, pa'inne, “Eloi, Eloi, lama sabachthani?” Hātinen, “O Tuhanku, we'ey ku pasagadannu?” ³⁵ Pagtakale inin we' me' a'a magtengge-tengge mala'ihin, sala' pakakalehanden. Pa'inde, “Pakalehun bi be. Lingananne Nabi Eliyas.” ³⁶ Magtawus niya' a'a magubas pī mo'o kuwe' gapas bu ngaleglebanne magdem ininum. Ubus tinogsokan we' ne miya'an diyata' kayu-kayu bu sinōngan we' ne pamasessep pu si Isa. Pa'in a'a miya'an, “Da'a dahu'. Payamante bi bang pitu ke Nabi Eliyas maduwa'i iye amban diyata' olomin!” ³⁷ Manjari magkilahap si Isa mintedde papales ubus bu bekkat ne napasnen.

³⁸ Magtawus garet semmek subuk hinang ellig dem langgal hadjehin. Garet paduwe amban diyata' ngeregse' diyawa'. ³⁹ Pagkite kapitan manengge mapaharap si olomin we' sa miya'an kabekkat napas si Isahin, nambat iye, pa'inne, "Sabennal a'a inin Anak Tuhanin."

⁴⁰ Niya' la'i me' dende mayam-mayam amban katale-talahan. Dem grupu miya'an la'i si Mariyam dende amban Magdalahin, duk si Salome. La'i isab si Mariyam, sa'i si Joses duk si Yakub bata'in. ⁴¹ Me' dende miya'an manuhut-nuhut si Isahin duk siye manguntul iyehin pala'ine si lahat Jalilin. Duk ekka pe isab me' dende seddili la'i, me' bakas manuhut iye hap Awrusalamin.

Pangubul si Isahin

(Mateo 27.57-61; Lukas 23.50-56; Yahiya 19.38-42)

⁴² Ellew Pagpanyap miya'an, hātinen, dam bahangi meke ellew li'i. Pagkohap ne ellew miya'an, tekka la'i si Yusup. ⁴³ Si Yusup inin a'a amban puweblo Arimati. Kunsihal inaddatan iye. Inagad-agad we' ne katuman me' pa'alan sabab pagbaya' Tuhanin. Manjari magtawakkal iye pī pu si Pilatus duk pināku we' ne bangkey si Isahin. ⁴⁴ Ulali' Pilatus pagkalene we' matey ne si Isa. Ilinganan we' ne kapitanin duk tinilew we' ne bang tiggel ne ke kamateyenen. ⁴⁵ Pagkata'uhanne amban kapitanin we' asal matey ne si Isa, pinangurung ne we' ne bangkeynen pu si Yusup. ⁴⁶ Manjari melli si Yusup kakana' duk pagubus ilebbes we' ne si Isa amban diyata' olomin, sinaput we' ne duk kakana'in. Ubus pinabāk we' ne dem lingab pagkubulan, batu ilowangan. Ubus bu ngaligid iye batu panampeng gawang lingabin. ⁴⁷ La'i mayam-mayam si Mariyam dende amban Magdalahin, duk si Mariyam sa'i si Josesin, duk takitede bang antag pangubulan si Isahin.

16

Si Isa ellum balik

(Mateo 28.1-8; Lukas 24.1-12; Yahiya 20.1-10)

¹ Pagpuwas ellew Sabtu', ellew li'ihin, si Mariyam dende amban Magdalahin, duk si Salome, duk Mariyam sa'i si Yakubin, melli laksi' duk siye tapī ngalaksi'an bangkey si Isahin. ² Manjari salung-salung pe ellew Ahad, hap pī siye si kubul. ³ Magbissā-bissā siye si lān, pa'inde, "Sine mangaligidan batu tampeng lingabin duk kite bi dumiyalem?" Bu asal hadje batuhin. ⁴ Pagtekkade la'i, takitede batuhin ubus ne iligidan. ⁵ Padiyalem siye dem lingab. Ngite siye la'i dambuwa' lella bata' magsemmek pote' ningkolo'-

ningkolo' si antag kanawan. Takeddut te'ed siye. ⁶ Pa'inne si siye, “Da'a ka'am tinalew. Kata'uhanku pihabi si Isa, a'a Nasaret bakas ilansang diyata' olomin. Ga' ne iye tu'u. Ellum ne iye balik. Payamanun bi bakas pamabākan iyehin. ⁷ Na, pī ne ka'am,” pa'inne, “akahanun bi me' tindeggen duk si Petros we' padehellu iye amban ka'am hap lahat Jalil. Kitebi du iye iyan la'i, sa pangakane ka'amin.” ⁸ Manjari paluwas siye duk lahi siye amban kubulin pegge' migpid siye hawal dahitden. Ga' niya' bissāde bisan pu sine pegge' tinalew siye.

Pakite si Isa pu si Mariyam, dende amban Magdalahin

(Mateo 28.9-10; Yahiya 20.11-18)

⁹ Pagellum ne balik si Isa amban kamateynen ellew Ahad miya'an, paguwa' iye dehellu pu Mariyam dende amban Magdalahin, iye ne bakas pinaluwasanne seyitan pitu'in. ¹⁰ ¹¹ Manjari pī si Mariyam si me' tindeg si Isahin sasangde la'i magsugul duk magtangis. Inakahan siye we' Mariyam we' ellum si Isa duk bakas takitene, saguwa' ga' siye kahagad.

Pakite si Isa si duwangan me' tindeggen

(Lukas 24.13-35)

¹² Pagubus miya'an, paguwa' si Isa si duwangan tindeggen sasangde lumengngan hap lahat diyata'. Saguwa' pinda bantuknen. ¹³ Manjari balik siye hap Awrusalam ngakahan me' sawe'den. Saguwa' ga' du isab siye kinahagad we' de.

Pakite si Isa si me' tindegne sampuk-dambuwa'in

(Mateo 28.16-20; Lukas 24.36-49; Yahiya 20.19-23; Hinangan 1.6-8)

¹⁴ Ubus miya'an, paguwa' si Isa si sampū' duk dambuwa' tindeggen sasangde mangan. Inamāhan siye we' ne pegge' ga' siye kahagad duk pegge' tuwas kōkden. Pa'inne, bisan siye inakahan we' me' bakas mangite iyehin we' ellum ne iye balik amban kamateynen, ga'i du siye kahagad. ¹⁵ Manjari pa'inne si siye, “Pī ka'am si kēmon kalahat-lahatan si dunya duk mahalayakun bi aka-aka mahāpin si kēmon manusiya'. ¹⁶ Sasuku makahagadin duk tapandi, tanda' we' sandel ne iye si aku,” pa'in si Isa, “timbul du iye. Saguwa' mangga'i makahagadin, tewwa' hukuman Tuhanin du. ¹⁷ Duk me' masandel si akuhin, inurungan du balakat maghinang me' hinangan maka'ulali'. Makapaluwas siye iyan me' seyitan we' balakat ēnkun duk makabissā siye me' bissā ga'i kata'uhande.

¹⁸ Bang siye bessuwang maka'antan sawe, duk bang siye bessuwang maka'inum ine-ine ganta' makamatey, ga'i du maka'ine siye. Duk bang bettadde tanganden si me'

masakihin, kawuli'an du siye.”

Pa'angkat si Isa hap surga'in

(Lukas 24.50-53; Hinangan 1.9-11)

¹⁹ Manjari pagubus Panuhutanin si Isa missā si me' tindeggen, pa'angkat iye hap surga' duk ningkolo' iye si kanawanan Tuhanin, lugal mabangsahanin. ²⁰ Manjari lumengngan ne me' tindeggen magmahalayang si kēmon kalahat-lahatan. Duk inurungan siye we' Panuhutanin balakat maghinang me' hinangan balakatan, supaya kata'uhan me' a'ahin we' to'o me' panolo'den.